

50 років
з любов'ю
до вас!

Газета Тернопільської районної ради

Подільське СЛОВО

Поспішайте!
Передплата на II півріччя
завершується 20 червня

Вартість передплати
на 2017 рік:
на 6 місяців — 65,30 грн.;
на 12 місяців — 129,40 грн.

Для організацій
(передплатний індекс 23491)
на 6 місяців — 77,30 грн.;
на 12 місяців — 153,40 грн.

№21 (5228) П'ятниця, 26 травня 2017 року

12 сторінок

Тема тижня

Шановні друзі!

Ось і настав той час, на який всі ви так довго чекали. Для вас пролунає останній дзвоник. Малечі він сповістить про те, що приходить чудова пора — літні канікули. Хочемо побажати, щоб вони були незабутні, веселі та цікаві. Знаємо, що восени, коли ви повернетесь за шкільні парти, буде про що розповісти друзям.

Для випускників цей останній дзвоник буде трішки сумним, бо сповістить про прощання з дитинством і про те, що вже завтра настане доросле життя. Нехай легкою буде ваша життєва дорога! Бажаємо вам вступити до тих навчальних закладів, які ви для себе обрали, отримати сучасну освіту й улюблену професію.

А вчителям і батькам хочемо побажати мудрості та терпіння. Виховувати та навчати дітей важко, кажуть, що це іноді невдячна справа, але віримо, що наші діти нас не підведуть. І своїми справами доведуть, що українці — найінтелектуальніша та наймудріша, найпрацьовитіша нація. Успіхів вам та натхнення!

Бажаємо вам радісних турбот, міцного здоров'я, щастя і добра.

Олександр ПОХИЛИЙ, голова Тернопільської райдержадміністрації.
Андрій ГАЛАЙКО, голова Тернопільської районної ради.

Мистецька
резиденція у
Травневому

4

Чим живе
сучасна школа

5

Ми вирости. Школо, прощавай

26 травня у загальноосвітніх навчальних закладах Тернопільського району пролунав останній дзвоник. Попереду в одинадцятикласників випускні вечори, недоспані ночі за підготовкою до ЗНО та літо, сповнене турбот про подальше навчання за обраною спеціальністю. А у педагогів позаду залишився ще один навчальний рік. Про його підсумки ми поспілкувалися із начальником відділу освіти Тернопільської РДА Василем Зинівійовичем Цалем.

— Скільки дітей закінчує у 2017-му році школу в Тернопільському районі та чи є серед них медалісти?

— Цьогоріч у навчальних закладах району 128 випускників. Про кількість медалістів остаточно можна буде говорити після завершення державної підсумкової атестації, однак передбачаємо, що вручимо 9 золотих та 4 срібні медалі.

— Тим часом 23 травня в Україні стартувала основна сесія зовнішнього незалежного оцінювання. Які предмети найпопулярніші серед обраних випускниками?

— Всі випускники Тернопільського району, а це 128 учнів, успішно пройшли реєстрацію для участі у ЗНО-2017. Учасники ЗНО можуть здати максимум чотири предмети. На це у них буде місяць. Цьогоріч є два обов'язкових предмети: перший — українська мова та література, другий — математика або історія України, на вибір випускника. Найбільш популярним предметом для обрання на ЗНО минулоріч серед випускників нашого району була географія. Цього року такі дані будуть відомі лише після оголошення результатів ЗНО, оскільки право вибору предмета є конфіденційною інформацією.

— Коли чекати на результати ЗНО?

— Оголошення результатів зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури, іноземних мов та математики відбувається не пізніше 15 червня 2017 року; з історії України, біології, російської мови — не пізніше 19 червня 2017 року; з географії, фізики та хімії — не пізніше 23 червня 2017 року.

— Додаткова сесія відбудеться у липні?

— Так, додаткова сесія ЗНО-2017 відбуватиметься з 3 до 12 липня. В ній зможуть взяти участь ті випускники, які пропустили основну сесію тестування з поважних причин. Дані про результати зовнішнього незалежного оцінювання будуть опубліковані на особистих сторінках учасників ЗНО-2017 на сайті Українського центру оцінювання якості освіти.

Шановні вчителі, учні, батьки! Щиро вітаю вас зі святом Останнього дзвоника.

Дорогі випускники, хай мелодія останнього дзвоника залишиться у вашій душі незабутнім переспівом, солодким спогадом про безтурботне, щасливе дитинство, а обраний вами шлях у доросле життя буде сповнений мріями і сподіваннями, добрими вчинками та яскравими подіями. Школярам, які ідуть на канікули, бажаю, щоб 1 вересня ви прийшли до школи життєрадісними, готовими до нових звершень. Змістовного вам відпочинку та цікавих пригод. Глибоку вдячність висловлюю педагогам і батькам. Ви вклали у своїх вихованців і душу, і серце, і знання! Своєю любов'ю та невтомною працею допомагали пізнавати світ, прищеплювали найвищі моральні цінності. Щастя всім, добра, міцного здоров'я та успіхів!

Василь ЦАЛЬ,
начальник відділу освіти Тернопільської РДА.

— Яка школа району випустила рекордну кількість випускників?

— Найбільше випускників у Великолибочецькій ЗОШ I-III ст. — 27 учнів та НВК «Великобуківська ЗОШ I-III ст. ім. С. Балея» — 21 учень. Така ситуація складається у зв'язку з можливістю підвезення учнів до цих навчальних закладів з інших населених пунктів. Тож тепер, отримавши у цьому навчальному році ще два автобуси (для Почапинської та Мишковицької шкіл), сподіваємося на збільшення учнів і в цих школах.

— Чи є в районі «проблемні школи» і які плани відділу освіти щодо них на наступний навчальний рік?

— Проблемні школи, на жаль, існують. На сьогодні у Тернопільському районі є 6 малокомплектних шкіл. Із них: 2 школи I ступеня (у селах Серединки та Кип'ячка); 3 школи I-II ст. (с. Домаморич, с. Йосипівка та с. Смиківці); 1 школа I-III ст. (с. Довжанка). Рішення будуть прийматися після завершення навчального року, коли буде остаточно сформовано мережу на наступний рік.

— Що змінилося в системі зарахування випускників ЗОШ у вищі навчальні заклади за результатами ЗНО?

— Цього року запроваджені так звані «регіональний», «галузевий» та «сільський» коефіцієнти. Це означає, що конкурсний бал буде множитися на коефіцієнт. Одним зі стимулів обрання інших міст є «регіональний» коефіцієнт. Якщо діти вступають до Києва, то їхній коефіцієнт 1,0. Якщо до Дніпра, Львова, Одеси, Харкова — 1,01, якщо до Донецької чи Луганської областей, переміщення ВНЗ, то їх коефіцієнт — 1,03. По всіх інших регіонах — 1,02. «Галузевий» коефіцієнт має природничо-технічну зорієнтованість для підтримки тих абітурієнтів, які обирають ці складні спеціальності. І є «сільські» коефіцієнти: конкурсний бал домножуватимуть на 1,02. Окрім того, цього року абітурієнти можуть реєструвати свої «електронні кабінети» вже з 29 червня. Це робиться для того, щоб сервери «не зависали».

Лілія КУЛЕНИЧ.

«Любіться,
брати мої,
Україну
любіте...»

6

Сад. Город.
Поради до
часу

10

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль,
вул. С. Будного, 4а
тел./факс: +38 (0352) 25 44 35,
25 37 59

www.claas.com.ua
e-mail: office@tncclaas.com.ua

ТОВ ЕКК "Роміс"

Проводить експертну оцінку нерухомого майна:
будинків, квартир, земельних ділянок тощо.

Роботи із землеустрою:
приватизація землі; геодезичні роботи;
нормативна оцінка земельних ділянок.

м.Тернопіль, вул. Крушельницької, 18, 7-й пов.,
тел./факс 43-50-27, 067 797-93-04

Сесія

Лідуюча позиція Тернопільського району

24 травня відбулося друге пленарне засідання 11 сесії Тернопільської районної ради, яке провів голова Андрій Галайко. У роботі сесії взяли участь голова Тернопільської РДА Олександр Похилий та депутат Тернопільської обласної ради Володимир Лісовський.

Про хід виконання програми соціально-економічного та культурного розвитку району за I квартал 2017 року розповіла начальник відділу економічного та агорпромиислового розвитку й торгівлі РДА Олеся Гоцманова. Тернопільський район продовжує утримувати лідуючу позицію у рейтинговій оцінці результатів діяльності районних державних адміністрацій області завдяки стабільній роботі підприємств різних галузей економіки. Обсяг реалізованої промислової продукції майже на 10% вищий, ніж за відповідний період минулого року, а сільськогосподарської — на 25,7%. У галузі соціальної сфери також багато позитивного, зауважила Олеся Гоцманова. Здійснила матеріально-технічної бази дитячих садків та навчальних закладів у Плотичі, Острові, Почапінці, Мар'янівці, Ігровиці, Соборному, Довжанці, Малому Ходачкові. У закладах культури регулярно проведено ремонт (центральна районна бібліотека у

селищі Великі Бірки, клуб у селі Костянтинівка, будинок культури у селі Великий Глибочок, бібліотека-філія у Великій Луці). У галузі охорони здоров'я продовжується поетапний перехід до організації первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини з подальшим етапом створення госпітальних округів і страхової медицини.

На сесії прийнято комплексну програму щодо забезпечення надходжень до районного бюджету на 2017-2018 роки, основне завдання якої — виявляти додаткові джерела надходжень платежів. На реалізацію програми буде спрямовано 160 тисяч гривень.

Відрядно, що окремі сільські ради дбають про поліпшення соціальної сфери, передаючи кошти у вигляді міжбюджетного трансферту Тернопільському районному бюджету. Ці гроші буде використано, зокрема, для поліпшення матеріальної бази шкіл, дитячих садочків, клубів, бібліотек, фельдшерсько-акушерських

пунктів, поточний ремонт цих закладів, оплату пільгових рецептів, виплат на зубопротезування, покращення харчування дітей у садках і школах тощо. Цього разу міжбюджетні трансфери надали Почапінська, Ігровицька, Івачеводолішнівська, Великогаївська, Настасівська, Чернелево-Руська, Буцнівська, Малоходачківська, Великоберезовицька, Мишковицька сільські і селищні ради.

Внесено зміни до районної програми роботи з обдарованою молоддю на 2016-2018 роки. Як повідомив начальник відділу освіти Тернопільської РДА Василь Цаль, заплановано додаткове спрямування коштів на іменні премії в сумі 600 гривень для 30-ти учнів та організацію свята.

На сесії внесено зміни до районного бюджету за 2017 рік у зв'язку з тим, що обсяг доходів загального фонду районного бюджету збільшився на 1160,59364 тисячі гривень за рахунок медичної субвенції та інших субвенцій

(сільських рад). Додаткові кошти розподілено та скеровано до ТРТМО, відділів освіти і культури, районної ради, РДА, фінансово-управління РДА.

Найбільшу зацікавленість депутатів викликала програма розвитку лісового господарства Тернопільського району на 2017-2021 роки, яку озвучив начальник ДП «Лісове господар-

ство» Орест Голик. Протягом наступних п'яти років будуть заліснювати нові площі, тож для оформлення відповідних документів потрібні кошти. Голосуючи за цю програму, депутати порушили низку питань щодо збереження лісу, екології, здійснення незаконних вирубок. На фінансування програми передбачено 100 тисяч гривень.

Також погоджено організацію гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення «Джерело Божої любові» на території Великоберезовицької селищної ради, затверджено нормативну грошову оцінку чотирьох земельних ділянок на території сіл Плотича, Гравівці, Буцнів та селища Великі Бірки, делеговано членів у Госпітальну раду округу Тернопільської області чотирьох представників Тернопільського району — Богдана Ящика, Андрія Колісника, Ігоря Мигдала, Володимира Дзудзила.

Галина ЮРСА – ТРР «Джерело».

Актуально

Біатлонній базі у Підгородному — бути!

На Тернопільщині буде збережено важливий для держави спортивний об'єкт у Підгородному. На цьому наполіг міністр молоді та спорту України Ігор Жданов під час робочого візиту на тамтешню біатлонну базу.

Нагадаємо, що останнім часом навколо біатлонної бази ФСТ «Колос» виникали конфлікти, відтак, вона опинилась у незадовільному стані та припинила роботу, що створює перепони для належної підготовки спортсменів, які захищають честь не лише Тернопільщини, а й усієї України.

Відтак, на виїзній нараді Жданов пояснив, що міністерство, керівництво області та представники спортивної галузі Тернопільщини шукають вихід із ситуації, адже збереження цього об'єкта

дасть змогу надалі розвивати відому Тернопільську біатлонну школу.

«Тернопільська школа біатлону виховала для України видатну спортсменку, олімпійську чемпіонку Олену Перспективну, біатлоніста етапу Кубку світу Дмитра Підручного, молодого і перспективного призера Анастасію Меркушину. І ця добра традиція не повинна перериватися, — зауважив Ігор Жданов.

Сторони дійшли згоди щодо відновлення повноцінного функціонування бази у Підгородному. Обласна організація ФСТ «Колос» запропонувала передати базу та її землі до державної власності, у Центр олімпійської підготовки біатлоністів, адже це дасть змогу зберегти її діяльність.

— Ми будуватимемо сучасну біатлонну базу, яка не буде приватною, а належатиме державі, — каже голова Тернопільської ОДА Степан Барна. — Її збереження є принциповим питанням у стратегії Тернопільщини щодо розвитку спорту. Тож я хочу запевнити всіх любителів біатлону — база була, є і буде.

Учасники зібрання напрацювали стратегічний план модернізації бази, який із наступного року буде втілюватися об'єднаними зусиллями місцевої влади, міністерства та на кошти Фонду регіонального розвитку. Наразі дали вказівку відновити енергопостачання, щоб якнайшвидше розпочати тренувальний процес.

3 квітня 2017 року почала діяти урядова програма "Доступні ліки".

В аптеках можна безкоштовно або з невеликою доплатою отримати деякі медичні препарати.

Просимо звернутись до сімейного лікаря за рецептом.

На часі

Тернопільщина INVEST-2017

Стартував Міжнародний інвестиційний форум «Тернопільщина Invest-2017»

У Тернопільській області триває Міжнародний інвестиційний форум «Тернопільщина Invest-2017». Упродовж 24-26 травня область мають відвідати делегації 25 країн. Серед них: 30 дипломатів, 9 Надзвичайних і Повноважних послів, Генеральні та Почесні консули іноземних держав в Україні.

В секторі економіки краю на цю подію чекали цілий рік, адже в рамках форуму «Тернопільщина-Invest 2017» буде представлено найуспішніші інвестпроекти, які вже реалізовані в області, та потенціал області для залучення нових капіталовкладень.

За словами голови Тернопільської ОДА Степана Барни, під час триденних заходів заплановано урочисте підписання меморандумів та інших документів про співпрацю та партнерство. На спеціалізованих секціях і дискусіях обговорять інструменти та механізми, які стимулюють розвиток економіки, покращують бізнес-клімат та сприяють налагодженню партнерства. Також запланована участь у інвестиційному форумі представників міжнародних бізнес-спільнот і консалтингових організацій.

Зверніть увагу

Зміни руху почнуть діяти після того, як встановлять нові дорожні знаки

Тернопільські водії на кільцевих перехрестях тепер мають бути особливо уважними: в Україні затвердили деякі зміни, що стосуються правил дорожнього руху. Нововведення набули чинності з 28 квітня 2017-го року. Його ініціатори прогнозують, що завдяки цьому запровадженню на перехрестях, де організовано круговий рух, зменшиться кількість ДТП.

Згідно з документом перевага в русі на перехрестях, де організовано круговий рух, надається транспортним засобам, які вже рухаються по колу. Окрім того, цей закон не скасовує дію дорожніх знаків, встановлених перед перехрестями з круговим рухом.

«Станом на сьогодні водії зобов'язані дотримуватися діючих правил дорожнього руху та виконувати вимоги існуючих дорожніх знаків. Після того, як будуть встановлені відповідні дорожні знаки», — каже начальник сектору безпеки дорожнього руху УПП в Тернополі, капітан поліції Андрій Петрук.

За його словами, цю тему в ЗМІ активно висвітлюють, а інспектори патрульної поліції проводять профілактичні бесіди з водіями.

Відповідно до статті 27 ЗУ «Про дорожній рух» всі технічні засоби в організації дорожнього руху, в тому числі і дорожні знаки, повинні встановлюватися згідно зі схемою організації дорожнього руху, які розробляють відповідні проектні організації за поданням органів місцевого самоврядування. Лише після того, як такі схеми будуть розроблені та погоджені з Національною поліцією, вони набувають чинності.

— Планується, що протягом місяця ці знаки будуть розроблені. Проектна організація запевняє:

схеми вже на фінішній прямій. Так, перед кільцевими перехрестями з кожного боку будуть встановлені панно, на яких буде зазначено про зміну організації там дорожнього руху, — каже Андрій Касович.

Урадою Верховної Ради проголосували за введення єдиних правил перетинання транспортними засобами перехрестя, де організовано круговий рух. Таке рішення обґрунтоване тим, що в Європі на перехрестях з круговим рухом діє єдина схема Roundabout і аварійність там набагато нижча. До цього в Україні не було єдиного правила пріоритетності доріг під час проїзду таких перехрестя. Вони могли регулюватися світлофорами, знаками пріоритету або просто правилом рівнозначних доріг (перешкода праворуч).

Лілія КУЛЕНИЧ.

Новації

Пенсійний фонд наближує послуги до людей

Тернопільське об'єднане управління Тернопільської області має напрацювання із двома громадами щодо надання послуг за місцем проживання громадян на віддаленому робочому місці, а саме Великогаївською об'єднаною територіальною громадою та Байковецькою об'єднаною територіальною громадою, де зосереджується 22,3% пенсіонерів Тернопільського району.

Відповідно до Постанови правління Пенсійного фонду України, в ОТГ надають такий перелік послуг:

- надання довідкової інформації;
- надання довідок про керівництва;
- надання консультацій, роз'яснень щодо застосування законодавства про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, пенсійне забезпечення, прав та обов'язків платників ЄСВ та застрахованих осіб;
- прийом замовлень на видачу довідок;
- видача виготовлених довідок, оригіналів трудових книжок;
- допомога в заповненні та прийом анкети на виготовлення пенсійного посвідчення;
- видача пенсійного посвідчення;
- надання переліку документів, необхідних для призначення (перерахунку пенсій, допомоги на поховання);
- прийом документів для проведення попередньої оцінки права особи на призначення пенсії, її перерахунок;
- прийом заяв про надання допомоги у витребуванні документів, необхідних для підтвердження страхового стажу, заробітної плати для призначення (перерахунку) пенсій;
- прийом заяв і документів щодо переведення виплати пенсії за новим місцем проживання, виплати пенсії за довіреністю, зміни способу виплати пенсії, поновлення виплати пенсії, перерахунку пенсії, значення виплати пенсії за службу перед Україною, виплати недоотриманої пенсії;
- забезпечення доступу до електронних сервісів Пенсійного фонду України, надання допомоги в користуванні ними.

18 травня 2017 року у Великогаївській об'єднаній територіальній громаді на зустрічі із головою Олегом Кохманом начальник Головного управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області Ігор Москалик, а також начальник Тернопільського об'єданого управління Пенсійного фонду України Тернопільської області Тетяна Глух обговорили напрямки спільної роботи щодо удосконалення надання послуг Пенсійним фондом. Присутні завітали на будівництво, після завершення якого працівники Фонду отримають новий кабінет для віддаленого робочого місця.

Відповідно до розроблених і затверджених графіків, виїзні прийоми проводять не лише в центрах об'єднаних громад, а й у старостинських округах. Працівники Тернопільського об'єданого управління області відвідали також старостинський округ сіл Товстолуг і Застінка, та старостинський округ сіл Дичків і Красівка, що належать до Великогаївської об'єднаної територіальної громади. У цьому році аналогічно відвідали села Грабовець і Баворів.

За останнім візитом приємно бачити, що послуги в селах наближаються до європейського зразка, а поруч із українським прапором майорить прапор Євросоюзу. Зокрема, у селі Товстолуг в оновленому приміщенні розташована поліцейська станція та фельдшерсько-акушерський пункт, а для зручності наявний пандус, що дає змогу доступу до всіх послуг людям з особливими потребами.

Лише нинішнього року на віддалених робочих місцях у Великогаївській об'єднаній територіальній громаді працівниками Тернопільського об'єданого управління Пенсійного фонду України Тернопільської області відповідно до переліку послуг, затвердженого Постановою правління, надано 213 послуг, 84 консультації, виготовлено

та розповсюджено 119 буклетів (перерахунку документів, необхідних для призначення (перерахунку) пенсій, допомоги на поховання. На сайті Великогаївської ОТГ висвітлено 72 інформаційних матеріали, та постійно проводиться наповнення сайту, для зручного доступу до інформації з пенсійного забезпечення.

Працівники об'єданого управління і надалі будуть застосовувати практику виїзних прийомів і у віддалені села райони, щоб у зручний для людей спосіб вирішувати проблеми та надавати необхідний перелік послуг.

Юлія ТАЛАЛАЙ, головний спеціаліст відділу персоналу та організації інформаційної роботи ТО УПФУ Тернопільської області

Новини | Коротко про головне

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман взяв участь в урочистій церемонії передачі 635 автомобілів Mitsubishi Outlander PHEV з екологічними двигунами підрозділам Національної поліції. Захід відбувся в рамках програми переоснащення правоохоронних органів і за сприяння посольства Японії в Україні, згідно з домовленостями з державними та комерційними структурами Японії, закріпленими спеціальним рішенням Кабінету Міністрів України, закріпленими закупівельними актами від японських приватних компаній за договорами Кіотського протоколу. Коментуючи подію, прем'єр зазначив: «Це ще один крок у технічному оснащенні і забезпеченні нової української поліції. Наша мета полягає у тому, щоб ми захищали закон, українських громадян, щоб кожен громадянин України відчував безпеку в своїх громадах. Це потребує високої витримки і якісного забезпечення правоохоронної системи».

Сільськогосподарські кооперативи можуть отримати фінансову допомогу з обласного бюджету за Комплексною програмою розвитку агропромислового комплексу Тернопільської області на 2016-2020 роки. Про це повідомив директор департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації Віталій Луй під час відео-наради з головами райдержадміністрацій. «На 2017 рік з обласного бюджету спрямовано за цією програмою 600 тис. гривень. У 2016 році 520 тис. грн освоєно, що дало можливість придбати 16 одиниць техніки, облагородити та устаткувати. Загалом, коштів отримали 8 сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів», — зазначив Віталій Луй.

За додатковою інформацією щодо прийому документів від сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів на фінансову підтримку прохання звертатися в департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації — (0352) 52-00-92.

У ВАТ «Тернопільобленерго» створено онлайн-сервіс для споживачів «Персональний кабінет». Із червня 2017 р. мешканці Тернопільщини отримають можливість самостійно управляти своїми особовими рахунками, не виходячи з дому, внести показники приладу обліку, звірити стан розрахунків за послуги електроенергетики та отримати відповіді на запитання, що цікавлять. Необхідно лише зареєструватися на порталі, який розміщено на офіційному сайті ВАТ «Тернопільобленерго» www.toe.com.ua або за посиланням: <https://my.toe.com.ua>. На головній сторінці розміщене пряме посилання на сервіс «Персональний кабінет».

Тернопільський РАЦС отримав нового начальника. Міськрайонний відділ державної реєстрації актів цивільного стану очолила Людмила Гурська. Про це йдеться в наказі територіального управління юстиції у Тернопільській області від 22 травня. Людмила Гурська у 2011 році закінчила Львівський національний університет внутрішніх справ, спеціальність «Правознавство» (магістр з права). В органах юстиції працює з 2010 року.

У Тернополі відкрили пам'ятний знак воїнам, які віддали життя за Україну. Урочистості відбулись у День Героїв, 23 травня. Символічний хрест розташований у сквері поруч з площею Героїв Євромайдану.

Священнослужителі відправили молебень, після чого відбулося покладання квітів. На відкритті були присутні сотні людей, які перед тим пройшлися центральними вулицями міста патріотичним маршем у вишиванках, а також сім'ї загиблих учасників АТО. За словами очільника Тернополя Сергія Надала, пам'ятний знак є символічним, оскільки нагадуватиме сьогодинішнім та майбутнім поколінням про їх подвиг.

Частина дороги у с. Біла, що в передмісті Тернополя, закрито. Причина — ремонтні роботи на колії. Йдеться саме про частину дороги в с. Біла — біля залізничної колії, пояснили в прес-службі Служби автодоріг в області. Шукати об'їзд потрібно в період з 8:00 год. 27 травня до 9:30 год. 31 травня та з 8:00 год. 7 червня до 8:00 год. 14 червня 2017 р., повідомляти у прес-службі. Неповноцінний ремонт дороги в с. Біла, який виконав підрядник — місць концентрації ДТП в області. Там невдовзі планують облаштувати кругове перехрестя, аби зменшити аварійність.

26 травня о 18 годині на Театральному майдані відбудеться святковий концерт з нагоди ювілею ТДМУ. На гостей свята чекає надзвичайна атмосфера, неймовірні враження, виступи молодих тернопільських гуртів, яскраві емоції та нові знайомства. Родзинкою вечора стане популярний рок-гурт «Без Обмежень!» Початок о 18:00 год.

28 травня у Тернополі відбудеться масовий забіг «Рухаємо Тернопіль». Усі охочі будуть бігти від Театрального майдану через вулицю Руську і до Надставної церкви. Основна мета забігу — привернути увагу тернополян до занять спортом, пропагувати здоровий, активний спосіб життя. А той, хто першим перетне фініш, отримає головний приз — 5 тисяч гривень. Реєстрація учасників розпочнеться о 14:00 на Театральному майдані і триватиме до 14:45. Стартуватиме забіг о 15 годині.

Зверніть увагу

З метою підготовки газорозподільних станцій (ГРС) Тернопільського ЛВУМГ до надійної роботи в осінньо-зимовий період 2017-2018 рр. згідно з п.10.4.3.2 «Правил технічної експлуатації магістральних газопроводів», розділом VII, п.1.12 «Правил безпечної експлуатації магістральних газопроводів» та згідно з листом №643 від 05.05.2017 р. щодо перенесення зупинок ГРС, наше підприємство зобов'язане провести ремонтно-профілактичні роботи на ГРС Обов'язок виконати роботи в 9 год. терміном на дві доби з повною її зупинкою.

Просимо споживачів підготуватися до припинення подачі природного газу від ГРС.

Т.В. ЛУШПАК, начальник Тернопільського ЛВУМГ

Державні програми

Компенсація за 2014-2015 роки призванням на військову службу

Управління соціального захисту населення повідомляє, що Постановою № 254 від 12.04.2017 року внесено зміни до Постанови Кабінету Міністрів України від 4 березня у 2015 р. № 105 «Про затвердження Порядку виплати компенсації за час призвання на військову службу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятих на військову службу за контрактом у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації та (або) введення воєнного стану, а також працівникам, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період та які підлягають звільненню з військової служби у зв'язку з оголошенням демобілізації, але продовжують військову службу у зв'язку з прийняттям на військову службу за контрактом».

Розв'язано питання, яким військовослужбовцям надавати компенсацію з бюджету. Це означає, що з набуттям чинності з 14.04.2017 р. Постанови №254 на компенсацію за 2014-2015 роки з бюджету середнього заробітку мають право особи, які працювали на час призову у фермерських господарствах, сільськогосподарських виробничих кооперативах, незалежно від підпорядкування та форми власності, та у фізичних осіб-підприємців.

До прийняття Постанови № 254 звіти про фактичні витрати на виплату компенсації з бюджету установи мали надавати до органів соціального захисту населення, до 15-го числа, тепер такі звіти подаватимуть тільки протягом трьох місяців із дня набуття чинності Постанови № 254 (тобто до 14.07.17 р.).

Просимо терміново подати належно оформлені звіти щодо виплати компенсації в управління соціального захисту населення за адресою: вул. М. Кривоноса, 14, каб. № 3. Довідки за тел.53-25-90.

Сергій МАНДЗЮК, начальник Тернопільського управління соціального захисту населення

Добрі справи

Переплетення героїства і мистецтва: як Майдан заклав фундамент мистецької резиденції на теренах Тернопільщини

Яким є цей світ без культури і мистецтва — рушійних сил творчості й прогресу? А яким він є без героїв — міцного оплоту, що дає людству надію на гідне життя?

Нещодавно минуло три роки, відколи розпочався Майдан. Революція Гідності — відгомін жаху і колосального розпачу, але, водночас, і надія на світле майбутнє. Чимало героїв поклали своє життя за наш край, за рідну Батьківщину, прагнучи до кращого майбутнього у вільній Україні. Проте доля розпорядилася по-іншому...

ГО «Конгрес активістів культури» спільно із ГО «Родина Героїв Небесної сотні» вирішили закарбувати пам'ять про полеглих не лише у серцях, а й у стінах будівлі! Відтак вони спільними зусиллями засновують першу в Україні культурну інституцію, яка стане символом розвитку мистецтва. Проект збере усіх небайдужих митців: художників, скульпторів, усіх творців прекрасного. Долучитися можуть таланти як з України, так і з усього світу. **Втілять проект у рідному краї наймолодшого Героя Небесної сотні — Назара Войтовича, вихідця із Травнево-го, що на Збаражчині.**

Відвідуючи це село, захоплюючись красою його краєвидів, розумієш, що батьківщина героїв не може бути іншою. Вдихаючи на повні груди чисте повітря, наскрізь проймаєшся звичайним духом рідної України...

Мистецькою резиденцією слугуватиме старий магазин, власником якого є СТОВ «Поділля». Будівлю звели ще у 1990-х роках для задоволення продовольчих потреб сільських жителів. Три-чотири час крамниця стояла порожньою. Потім кілька років поспіль місцева громада каталога татогослужбіння. Торік віряни перейшли у ново-збудовану церкву Покрови Пресвятої Богородиці, і приміщення магазину відтоді не використовували. Цьогоріч, 8 травня, передали в розпорядження громадських

організацій «Родина Героїв Небесної сотні» та «Конгрес активістів культури». Тепер тут облаштували комфортну резиденцію для реалізації культурних проектів. Партнером і благодійником є пан Василь Щурко, директор місцевого сільськогосподарського підприємства СТОВ «Поділля».

Упродовж 2-16 червня 2017 року буде відкрита Перша всеукраїнська програма мистецьких резиденцій, що покладе початок діяльності нового культурного центру у сільській місцевості. Програма, присвячена пам'яті Назара Войтовича, є частиною великого проекту «Відзнаки Героїв». Будуть діяти майстерні й освітня програма для творчої молоді й громади села, району, відбудеться серія виставок.

Оскільки центр ознаменує переосмислення цінностей, що проявилися внаслідок втрат і політичних зсувів під час Революції Гідності, це буде реалізація. Це — нестандартні підходи, призначення,

ідеї та нове «життя» старих об'єктів. Майстерність у тому, аби створити функціональний простір, що візуально відповідає сучасним вимогам, поєднаним із першоосовою. Ревіталізація архітектурних споруд передбачає додавання й оновлення систем і комунікацій зі збереженням історичних стилів й основних конструкцій.

Цікавлюся у менеджера проекту, чому ініціатива саме мистецька?

«Назар вчився на дизайнера і дуже любив малювати. Також він разом із батьком оздоблював садибу родичів і створив чудову мозаїку з портретом Козака Мамака — ідеалізованого образу козака символу. Це і стало духовним стимулом для започаткування проекту мистецької резиденції, — пояснює мистецтвознавець, координатор і куратор проекту ГО «Конгрес активістів культури» Людмила Ничай. — Дуже приємно зустрічати людей, які люблять

свою роботу та дбають про розвиток громади, з котрею працюють. Спершу було дуже непросто: кілька місяців бюрократичної тяганини, нервування та чимала витрата коштів. Але це вже позаду, і нині ми впевнено взяли курс на стрімкий розвиток. Аби завершити роботу, потрібно багато і матеріалів, і сил.

Пан Юрій Войтович, батько Назара, закликав місцеву громаду приєднатися до спільної праці. Допомогають також рідні й близькі Назара: хресний батько подарував блоки для зведення стін, брати допомагають робити ремонтні роботи. Долучаються й місцеві чоловіки, які мають хист до рідів водопостачання й водовідведення. Зняли старі труби та плитку, подекуди — штукатурку, аби додати затишку фактурою. Вже розбрали зайві стіни... Словом, робота триває! Як і в нас, нині бажання працювати у вихідні, одразу ж приїжджайте!

Тому що допомога нам неабияк потрібна!»

Розпитую, чи є охочі до праці митці з-за кордону. Від пана Василя Оверка, директора Травневської школи імені Назара Войтовича, дізнаюся, що вже є спеціальний гість програми — Ліланд Беті, американський скульптор, який оселився у Тернополі. Йня мистецьку резиденцію, цікавився культурним життям села та розповідав про своє бачення майбутньої роботи. Зокрема, повідомив, що в Травнево-го будуть організовані «спік-ворк» класи для дітей. Навчання в рамках програми резиденції та мовного табору розпочнуть у червні.

Долучитися до проекту можуть молоді творці віком від 18 років (живопис, графіка, скульптура), так і сучасних (цифрові медіа, фото, відео, інсталяція) жанрах. Відчинені двері й для талантів, котрі оперують поняттями «середовище», «простір», «комунікація», «ідентичність». До освітньо-мистецької програми як волонтер може приєднатися кожен, хто має чим поділитися (майстер-класи для дітей, лекції, обговорення, «воркшопи»).

«Ми максимально відкриті, аби об'єднати якомога більше людей довкола гідної справи. Бо разом ми — сила! Як і були силою на Майдані. З того часу змінився лише курс долара, а цінності — вичні!» — наголошує Людмила.

Волонтерів просимо писати повідомлення на сторінку у соцмережі «Фейсбук»:

<https://www.facebook.com/Nazar.Voitovich.Art.Residence/> («Nazar.Voitovich.Art.Residence»).

Тут можна стежити за розвитком Першої експериментальної програми резиденції. Якщо можете підтримати матеріалами чи знаннями й уміннями, пишіть на електронну адресу менеджера проекту Людмили Ничай: liudmyla.nychai@gmail.com Нетерпляче чекаємо на вас!

Софія ПАСІЧНИК

Лікарі застерігають | Тютюнопаління. Краще не починати

31 травня — Всесвітній день без тютюну

У наш час тютюнопаління є однією з найсерйозніших медико-соціальних проблем і належить до четвірки основних причин втрати здоров'я. За даними ВООЗ, у світі палять 47% чоловіків і 12% жінок. Приблизно шість мільйонів людей щороку помирають від захворювань, пов'язаних із тютюнопалінням, із них понад 600 тисяч — пасивні курці.

Паління діє на організм негайно і довгостроково.

Нікотинна інтоксикація спричинює спазм судин та збільшення рівня адреналіну в крові, що призводить до зростання частоти серцевих скорочень на 30%, підвищення артеріального тиску на 5-10 мм рт. ст., уповільнення периферичного кровообігу, що зумовлює зниження температури верхніх і нижніх кінцівок.

Отруйність нікотину відчуває кожен, хто взяв першу в житті цигарку. У людини виникають запаморочення і нудота, шум у голові, серцебиття, загальна слабкість, тремтіння рук, а часом навіть блювання й втрата свідомості.

Довготривалі ефекти пов'язані зі смолами, що містять 43 канцерогени і спричиняють злоякісні новоутвори; окисом вуглецю та окисними газами, що зумовлюють розвиток серцево-судинних захворювань; ціаністим воднем, що призводить до ви-

никнення хронічного бронхіту з вираженим бронхоспастичним ефектом.

Тютюновий дим, потрапляючи в дихальні шляхи у вигляді концентрованого аерозолу, при охолодженні осідає, утворюючи смолу, що подразнює слизову оболонку.

Під впливом тютюнового диму відбувається хронічне подразнення слизової оболонки гортані, розвивається запалення голосових зв'язок, вогнистий фарингіт, втрачають еластичність. Це призводить до зміни тембру голосу курця, що особливо помітно у молодих жінок. Розвиваються такі патологічні стани, як нездатність розрізняти запахи, втрата смаку.

Тривале тютюнопаління стимулює продукцію соляної кислоти, пригнічує моторику шлунку, внаслідок чого утворюється виразка.

Куріння під час вагітності створює ризик викидня, а також позначається на здоров'ї дитини (зниження маси тіла, відставання фізичного і психічного розвитку).

Діти курців, які пасивно вдихають тютюновий дим, мають значно гірші імунітетні показники, схильність до алергічних реакцій, частіше хворіють на вірусні, та бактеріальні інфекційні хвороби.

Таким чином, тютюнопаління є агресивним фактором ризику розвитку важких хронічних захворювань, а також призводить до передчасного старіння.

Почати пакути набагато легше, ніж покинути. Тому краще не починайте і будьте здорові.

Галина МЕДВЕДИК,
районний пульмонолог.

Незабутній Кобзар

«Любіться, брати мої, Україну любіте...»

22 травня — без перебільшення пам'ятний день в історії України. 156 років тому відбулося перепоховання праху Тараса Григоровича Шевченка на Чернечій горі поблизу Канева. З цього приводу школярі та педагоги Товстолузької ЗОШ І-ІІІ ст. підготували захід, який розпочали молебнем біля пам'ятника Великому Кобзареві та покладанням квітів.

А далі був екскурс у минуле. Читачі української мови та літератури Ірина Смільська розповіла, як із Росії привезли домовину генія українського народу та перепоховали на рідній землі. Помер 47-річний поет у Санкт-Петербурзі, там його (на Смоленському кладовищі) спочатку і поховали. Але і друзі Тараса Григоровича, і численні шанувальники його творчості знали про палке бажання поета бути похованим на рідній землі згідно з його «Заповітом», написаним ще в 1845 році: «Як умру, то поховайте мене на могилі, серед степу широкого, на Україні милій...»

Труну спочатку привезли до Києва, де з небіжчиком могли попрощатися всі охочі, а їх була незліченна кількість. Звідти 8 (20 травня) 1861 року останки Кобзаря на пароплаві «Кременчук» перевезли до Канева. Дві доби домовина перебувала в Успенському соборі, а 10 (22 травня) прах віднесли на Чернечу гору.

Церемонія перепоховання петрверилася на справжнє, хоч і сумне свято. Після церковної панахиди протоієрей мовив прощальне слово, назвавши спочилого не тільки братом у Христі, а й справжнім і щирим батьком всьому українському народу, а також першим, хто заступився за рідне слово нашого народу. Потім труну винесли з церкви, поставили на козацький віз, накри-

ли червоною китайкою, а замість волів впрягся китайд. «І повезли, як слід, діти свого батька, що повернувся з далекого краю до свого дому», — згадує сучасник. Везли хлопці і чоловіки, навіть дівчата. Дорогою, якою рухалася траурна процесія, встали зелені в'їзди, і вона була схожа на килим. Попереду несли портрет Шевченка, щоб увесь стрічний люд бачив того, про кого лише чув... Згодом цю гору назвали Тарасовою, і вже 156 років не заростає стежина до цього священного місця, люди з усього світу приїжджають віддати шану й вклонитися генію слова, ім'я якого відоме в усьому світі.

А 25 років тому у Товстолузі з'явився монумент у пам'ятник і став справжньою окрасою села. Височить він за кілька кроків від місцевої школи, де слова Шевченка знають, цінують і ретельно досліджують. Постамент створив і громадський діяч, тодішній директор школи Михайло Миколенко.

— Це була спільна праця голови сільради Степана Лозінського, директора школи та скульптора Тараса Шулика. На монументі — вислів, який ми обрали з-поміж трьох варіантів: «Любіться, брати мої, Україну любіте, і за неї, безталанну, Господа моліте!»

Чому саме ці слова? Бо без любові нічого не буде, не поборомо без любові. І Революція Гідності відбулася у того, щоб народ наш об'єднався у любові один до одного. Тож сьогодні ми повинні поважати, любити нашу державу і жити так, як заповідав нам Шевченко, — зазначив під час урочистостей Михайло Миколенко.

За словами автора пам'ятника Шевченку у Товстолузі, скульптора Тараса Шулика, тоді, 25 років тому, був час національного і духовного піднесення, тож створення пам'ятника було для нього справою честі. Погляд Шевченка, зображений у камені, — суворий та сильний, такий, яким був сам Тарас Григорович.

— Він є велеком духу, думки і слова, про щирість українського народу, борцем, який повстав проти системи. Таким я його і зобразив, аби передати характер цієї незламної і великої людини, — каже скульптор. — Шевченко можна читати у його поезії щось відкривати у його поезії щось нове, знаходити відповіді на всі питання. Я у цьому постійно переконуюся і закликаю усіх пізнавати творчість великого генія, який прославив Україну на весь світ. Він артист того, аби його пам'ятали, аби ним захоплювалися, аби досліджували його творчість...

Лілія КУЛЕНИЧ

Міжнародний день музеїв

Реліквії Великого Глибочка

Пам'ятники мовчать, а музеї говорять. Вони, наче жива істота, розповідають про життя людей, про історію рідного краю. Тут зберігаються особисті речі, в яких присутня часточка душі їх власників. Днями в Україні відзначили Міжнародний день музеїв. До цієї події долучилися працівники народно-історико-меморіального музею Ярослава і Слави Стецьків та етнографічно-меморіального музею Петра Медведика, що у Великому Глибочку, оголосивши 18 травня Днем відкритих дверей. На перегляд оновленої експозиції запрошували усіх, хто проходив біля музею.

Приємно, що зі своїми духовними товаришами **приїхав Краєзнавець** із мого рідного села Ивано-Франківського району, інституту Івано-Франківського духовного інституту **Іван Конфендрат**. Гості привітали працівників з Міжнародним днем музеїв.

В етнографічно-меморіальному музеї Петра Медведика діяла виставка народної вишивки. Тут можна було побачити вишиті рушники, сорочки, скатертини, створені руками **вишивальниць Мирослави Самборської (Бесаги) і її мамі — Парасковії Сагайдак, а також Стефанії Дмитрівни** (1945 р.) і покривало.

Відвідувачі мали змогу оглянути вишиті сорочки Ярослава Стецька і Петра Медведика. Унікальний експонат — рушник, вишитий Парасковією Сагайдак у 1941 році. Як відомо, 30 червня 1941 року у Львові було проголошено Акт відновлення Української держави на чолі з головою Державного правління Ярославом Стецьком. Ця подія дала поштовх пробудженню української нації. Українці почали відроджувати національні традиції,

проводили фестивали, відновлювали стрілецькі могили, вишивали рушники в національному стилі. Згаданий рушник символізує подвиг Січових стрільців. У верхній частині напис: «Тисячами могил українських героїв вкрилася рідна земля в роки великих змагань». Також вишитий козацький хрест і рушниця. В нижній лівій частині — герб ЗУНР — золотий лев у червоній короні, а в правій — тризуб. Такий через два тижні німці арештували уряд на чолі з Ярославом Стецьком і почали репресії проти прихильників української незалежності, рушник довелося заховати у скриню. З приходом Червоної армії, в 1944 році, люди повірили в гуманність нової влади і почали прикрашати рушники образами і портретами, але не довго висіли вони на стінах — знову довелося ховати.

Тоді й до хати Самборських наблизилася каральна органи НКВС. Побачивши їх, мама Трета Т. Шевченка рушник і заховала у скриню. Та енкаведист побачив і витягнув його звідти. Мирослава міцно притулилася до грудей матері і вся тремтіла від страху. Беручи згорнутий рушник, енкаведист розсміявся і жартома сказав: «Ти смотрі — льова жолтий, і ещо в красной вкуну рушне. А ти чово, старухо, посьледне!» І вкинув рушник у скриню. Господь допоміг нам, розповіла Мирослава, бо мама згорнула рушник так, що тризуб опинився у середині звою. Рушник із тризубом, якого вишила Стефанія Мул, в 1945 році під час обшуку НКВС встигла закопати в землю. Дочка Стефанії, Анна Луців, передала рушник нам. Нині він є окрасою нашого музею.

Мирон САГАЙДАК, голова осередку «Просвіта» с. Великий Глибочок

Конкурси

Одинадцятикласниця Товстолузької школи — переможниця Всеукраїнського конкурсу «Об'єднаймо ж, брати мої!»

Директор Товстолузької ЗОШ І-ІІІ ступенів Оксана Поврозник пригадує, як отримала електронного листа з відділу освіти про організацію XVI Всеукраїнського конкурсу «Об'єднаймо ж, брати мої!». Тоді вона ще не знала, що згодом робота її дочки Катерини стане однією з кращих в Україні.

— Наша школа тривалий час збирала творчість Тараса Шевченка, тож я вирішила запропонувати своїй дочці, яка навчається в 11-му класі, спробувати свої сили і взяти участь у конкурсі, — розповідає Оксана Володимирівна. — Тоді розпочалися масштабні українські доповіді. Допомогали нам вчителі української мови та вчитель історії. Слід віддати їм належне, адже без них ми б не впоралися — необхідно було докласти чимало зусиль, аби оформити роботу правильно і грамотно. Відповідно до зазначених стандартів. Зрештою, після копіткої праці роботу відправили на адресу районного відділу освіти.

І старання не були марними — згодом її передали в обласний відділ освіти.

Через п'ять днів час на шкільну електронну пошту надійшов підсумковий лист-наказ, в якому зазначалося, що учениця Катерина Поврозник удостоїлася переможного місця, і її робота буде направлена в Київ на останній етап конкурсу. Його, до слова, організували з метою популяризації, утвердження його духовних заповідей як важливого чинника консолідації суспільства, активізації виховної та патріотичної роботи серед учнівської молоді.

— І ось минулої п'ятниці, 19 травня, нам зателефонували і повідомили, що запрошують ученицю й ученицю на **нагородження, яке відбудеться у Каневі на Тарасовій горі**. Моїй радості не було меж. Ми були одночасно і схвилювані, і невимушено щасливі... Але львівські організатори наступного дня вже були в Каневі, де й відбулося нагородження переможців конкурсу. Це був особливий і надзвичайно емоційний день, який запам'ятаю на все життя, — ділиться враженнями Катерина Поврозник.

П'ятеро авторів найкращих учнівських робіт на Чернечій горі нагороджував заступник міністра освіти і науки України Павло Хобзей. Він привітав переможців і подякував школярам за труд, який вони вклали, готуючи конкурсні роботи, та закликав і надади вивчати і досліджувати творчість Великого Кобзаря.

Лілія КУЛЕНИЧ

Традиції

18 травня учні та педагоги **Соборненської ЗОШ I-II ст. імені В. Гарматія** долучилися до участі у **Всесвітньому дні вишиванки**. Метою цього міжнародного свята є збереження споконвічних народних традицій створення й носіння етнічно-вишитого українського одягу.

Вишиванка у багатьох народів є оберегом від усього лихого. Вона є символом краси й міцного здоров'я, а також щасливої долі. В Україні уособлює родинну пам'ять, вірність і любов у сім'ї. Експерти вважають, що наш народ намагається закодувати щастя, долю, життя в волю в орнаменті.

Підвір'я життя та волю в орнаменті. Після перегляду цікавих відео з історії української вишивки різні діти взяли участь у флешмобі.

Юліан ГАВЛІЧ, голова учнівської ради

18 травня у День вишиванки в селі **Мишковичі** відбувся флешмоб «3 пеленок у вишиванку», в якому взяли участь матері з дітками до 2 років. Наймолодшому учаснику — 6 місяців.

Із дітьми працював професійний фотограф Наталя Карпюк. Весела та творча атмосфера панувала до пізнього вечора. Організатори дякують батькам, які відгукнулися і взяли участь у святі.

Таланти нашого краю

Наші гумористи — переможці!

У будь-якому товаристві особливо цінують людей з гарним почуттям гумору. Вони не лише знають і можуть розповісти сотню анекдотів, мають в запасі десятки веселих історій, якими залюбки діляться з іншими. Ці люди своїм оптимістичним ставленням до світу часто допомагають іншим вийти з найгірших ситуацій. Гумористи — це таке домігачство. У нашому районі чимало самодіяльних митців виступають у жанрі «Гумор та сатира». Проводять у нас і конкурс «Скрина сміху».

Святослав Бутковський із села Смиківці приймає нагороду від голови журі конкурсу Гриця Драпака.

30 квітня в Копичинцях у центрі культури та дозвілля відбувся VI Міжрегіональний конкурс-фестиваль гумору та сатири «Грицева шкільна наука», де успішно показали себе переможці району, де успішно показали себе переможці району, де успішно показали себе переможці району.

Представники Тернопільського району повернулися із нагородами й масою позитивних вражень. Святослав Бутковський (клуб села Смиківці) і наймолодший конкурсант Іванко Каспрук (клуб села Чистилів) стали переможцями у своїх номінаціях та отримали грошові премії. Гумористи Іван Помазанський і Юрій Ліський (село Смиківці), Богдан і Марія Каспруки (село Чистилів) нагороджені грамотами за участь та сенсіором.

Усіх учасників вітаємо з перемогою! Хай почуття гумору супроводжує вас протягом усього життя! Нових творчих здобутків!

Галина ЮРСА – ТРР «Джерело».

Шана матерям

Матусина веселка у Мишковичах

У нашій школі шанують традиції, а їх у нас чимало. І про одну з них сьогодні хочемо розповісти і вам, шановні читачі.

Сонячного травневого дня на території школи «розквітла» Матусина веселка. Саме так — розквітла! Бо вона була квітковою, чарівною і цікавою не тільки для учнів 2 та 3-Б класу, а й для гостей школи. Школярі з нетерпінням чекали на цей день. Вони хотіли, уже традиційно, привітати зі Святом матері своїх матерів і бабусь. Діти підготували для них подарунок — зіграли п'єсу, яку написала наша землячка, поетеса Тамара Ткачук-Гнатюк.

«Матусина веселка» збирала на шкільній сцені всі квіти нашої барвистої України. Щодні і Сонечко, Вітер, Хмарки та Грамі. Дотепними і неповторними були і кумедні Бджілки, що забавляли присутніх таночком. У розмаїтих вишиванках та оригі-

нальних костюмах діти гарно танцювали, дзвінко співали й декламували вірші. Чудовими були усі!

Найнеочікуваніший сюрприз чекав на присутніх наприкінці свята. З'ясувалося, що в залі присутня авторка п'єси — Тамара Михайлівна Ткачук-Гнатюк. Вона уже вкотре завітала до нашої школи, щоб зустрітися з учнями, прочитати власні вірші, стати безпосереднім учасником дійства.

Діти були задоволені зустріччю, яка їм запам'ятеється надовго. А вчителі М. М. Волинець, Г. З. Івах, батьки і гості вдячні маленьким артистам за хвилини радості та дитячу увагу і любов.

Галина ІВАХ.

Мамине свято у «Світі малечі»

У новоствореному садочку «Світ малечі», що в селі Ігровиця, 21 травня відзначали День матері.

Свято відбувалося у приміщенні сільського клубу. Програма вразила розмаїттям пісень, танців, віршів та сцен. Також звучала вже традиційна молитва за матерів. Дошкільнята привітали своїх мам виготовленими власноруч подарунками. Без уваги не залишилися і гості, яким

вручили вітальні листівки.

Педагогі завідувачу з допомогою в організації свята завідувачу сільського клубу Юлії Леонідівні Чулик та мамі дошкільнят Іванні Алексевич, а також усім, хто долучився до підготовки та проведення дійства.

Вітаємо!

З днем народження вітаємо керуючої справи **Терноградської районної ради Богдана Григоровича ЯЩИКА.**

*В роботі — успіху й терпіння,
У справах — вічного горіння,
В сім'ї — любові й доборна,
На мнозі та блазі літа!*

3 повагою — колектив виконавчого апарату Тернопільської районної ради.

Вітаємо з днем народження депутатів Тернопільської районної ради **Богдана Григоровича ЯЩИКА, Арсена Ігоровича ЧУДИКА, Романа Богдановича СИВАКА, Руслана Михайловича ТАРАСЕНКА.**

*В святковий день
Прійміть вітання
Та найщиріші побажання:
Здоров'я, щастя та добра,
Наснаги, успіхів, тепла,
І повсякденно, повсякчас
Хай буде все у вас зараді!*

3 повагою — депутатський корпус Тернопільської районної ради.

Друзі та колеги по роботі вітають начальника фонду комунального майна **Арсена Ігоровича ЧУДИКА** із днем народження.

*Хай щастя завжди супроводить вас,
Людська повага й шана не минають,
А вашу працю повсякчас
Лиш визнання вінчають!*

Вітаємо з днем народження невролога ТРТМО **Ольгу Леонідівну МИХАЛУ**, акушера-гінеколога **Людмилу Михайлівну ПРИПХАН**, стоматолога **Дениса Олександровича ГАРГУЛУ**, диспетчера медицини невідкладних станів **Галину Федорівну ЛУКАВУ**, біолога **Оксану Володимирівну СМАЛЬ**, лікаря-психіатра **Галину Богданівну ОРДЕНАС**, медсестер **Івну Сергіївну БОДНАЧУК**, **Ольгу Богданівну ІВАСЬКІВ**, **Галину Романівну МАРКО**, **Зоряну Федорівну ЛЕВЧЕНКО**, **Ілону Олександрівну СТЕЛЬМАХ**, молодшу медсестру **Галину Зеновівну ШОВЗДУ**, **Галину Андріївну ГУМЕНЮК**, діловода **Оксану Ігорівну СЕРДЮК**, завідувачу ФАПу **Надію Олександрівну БЕЛЗ.**

*В цієї дорозі для серця день
Бажаєм квітів і пісень,
Від друзів — щирих привітань,
Від сонця — здійснення бажань,
Від сонця — світла і тепла,
Щоб доля доброю була.*

3 повагою — колектив Тернопільського районного територіального медичного об'єднання.

Колектив ЗОШ І-ІІІ ступенів с. Баворів широ вітає з днем народження вчитель української мови та літератури, німецької мови **Віктора Зіновійовича КУБІВА.**

*Здоров'я, щастя, удачі бажаємо!
Хай кожна днина буде жожа,
Нехай благословляє Мати Божа,
Нехай Ангел Божий поруч вас крокує,
А Господь хай многих літ дарує!*

Працівники відділу освіти Тернопільської РДА та районного методичного кабінету вітають з днем народження вчителя початкових класів та образотворчого мистецтва **Світлану Ярославівну КУЗЬМУ.**

*Бажаємо вам, щоб надії збувались,
Щоб друзі хороші в житті зустрічались,
Щоб стіл був багатий і затишно в хаті,
Хай дні ваші будуть веселі, як свято.*

Члени виконавчого комітету, депутатський корпус Великоберезовицької селищної ради вітає з днем народження члена виконавчого комітету **Сергія Євгеновича ЛІСОВОГО.**

*Святковим розміттям
Хай буде все життям,
Казковим довголіттям
Серед краси й добра.
Хай радість розквітчає
Прекрасну кожну мить,
Здоров'я надіяє,
Щастям благословить!*

Працівники дитячого садка «Світ малечі» с. Гривця надсилають щирі вітання з днем народження помічнику кухаря **Людмили Ярославівни ТРАЧ.**

*Достатку в домі вам рікою,
В родині — злагоди й тепла,
В душі і серденьку — спокоя,
Здоров'я, щастя і добра!*

Щиро вітаємо з днем народження голови підприємства СПП «Мричко» **Надію Ярославівну МРИЧКО.**

*Хай прекрасним цвітом шлях життям ясніє,
Сповнюються завжди заповітні мрії.
Як вода джерельна, будьте ви здорові,
Хай сяють очі, не хмуряться брови,
Хай палають в серці почуття високі,
Хай життя дарує сто щасливих років!*

3 повагою — колективи СПП «Мричко» та СФГ «Аванто».

Педагогічний колектив Мишковицької ЗОШ І-ІІІ ступенів широ вітає з одруженням вихователя групи продовженого дня **Галину Богданівну СЕМЧОВИШИН.**

*Під дзвони весільні в цей радісний час
Від щирого серця вітаємо вас!
Ми хочемо вам усіх благ побажати,
Щоб ви були дружині, успішні, багаті!
Ще неодмінно засміє, здорові,
Щоб жили щасливо у ладу і любові!
Хай разом всі справи даються вам легко,
Та гарні сюрпризи приносить лелека!*

Працівники відділу культури Тернопільської РДА, районного будинку культури, районна організація профспілки працівників культури щиро вітають з днем народження художніх керівників будинків культури смт Великі Бірки **Людмилу Богданівну БЕРЕЗУ**, с. Мишково **Соломію Антонівну СЦИБАЙЛО-ЯРУ**, с. Буцнів **Романа Степановича КОЛОМІЄЦЬ** та концертмейстера народного аматорського хору «Просвіта» с. Біла **Олега Васильовича ТУРЧИНА.**

Бажаємо вам міцного здоров'я, довголіття, щоб віра, надія та Божа любов не залишала вас у час бурхливий час, щоб доброта та злагода згрівали ваші серця. Нехай у вас вистачить сил для продовження вашої справи і разом завжди і буде ширі однодумці й вірні друзі. А ще хай люблять вас у сім'ї, шанують і цінують у суспільстві.

Колектив Ступківської сільської ради, депутатський корпус і члени виконавчого комітету широ вітають із 40-річчям чарівну жінку, секретаря Ступківської сільської ради **Наталію Володимирівну ЗЕМЕЛЬНОВСЬКУ** та з 45-річчям голову земельної комісії, депутата сільської ради **Олега Омеляновича БАЧИНСЬКОГО.**

*Хай сміється доля, мов каolino в лузі,
В колі щирих, вірних і хороших друзів.
Зичимо вам щастя, радості, тепла,
Успіхів, здоров'я, злагоди й добра.
Хай крокують поруч вірності і кохання,
Хай здійсняться мрії ваші і бажання.*

Педагогічний колектив Мишковицької ЗОШ І-ІІІ ст. широ вітає з днем народження секретаря школи **Наталю Тарасівну СУШКО.**

*Хай стелиться довга життєва дорога,
Хай легко працюється, гарно живеться,
Все вміється, множить і удається!
Здоров'я міцного, щастя без краю,
Усього найкращого ми вам бажаєм!*

Колектив Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району широ вітає з днем народження соціального робітника с. Великі Бірки **Галину Мирославівну ДІДУХ.**

*Бажаєм щастя вам людського, здоров'я зичимо міцного,
Хай доля добра і ясна несе вам радість з собою,
Хай вам всміхається весна, з її одвічною красою.
Хай Матір Божа вас охороняє
І Господь вам з неба добро посилає.*

Педагогічний колектив Мишковицької ЗОШ І-ІІІ ступенів широ вітає з одруженням водія шкільного автобуса **Андрія Юрійовича КОРНИЛА.**

*Під дзвони весільні в цей радісний час
Від щирого серця вітаємо вас!
Ми хочемо Вам усіх благ побажати,
Щоб ви були дружині, успішні, багаті!
Ще неодмінно засміє, здорові,
Щоб жили завжди у ладу і любові!
Хай разом всі справи даються вам легко,
Та гарні сюрпризи приносить лелека!*

Справи приватні

ПРОДАМ

Інше

ВАЗ-2103 білий, двигун 1,5; газ-бензин; пробіг 99794 км; в хорошому стані. Ціна договірна ☎0673324388 ГАЗ-69 в робочому стані, ціна договірна ☎0970107428

Пральну машинку Privileg Dinamik 5712 ЦН, ціна договірна ☎0677005502 **Мотоцикли нові (потужністю від 4 до 15 к. с.), трактори (від 12 к. с.), мото-трактори, двигуни різних потужностей, навісне обладнання. Гарантія, з/ч, безкоштовна доставка. Знайдете дешевше — віддамо ще дешевше ☎0985989484, 493000, 0982591958, 0666653606, www.tractor_c.com.ua** Продам дйну козу (за один раз 2,5 л молока), с. Соборне ☎293496

Ячмінь фуражний, півтонни
☎0973171523, 0974400604, 0686067067

КУПЛЮ

Заготівля великої рогатої худоби, коней і телят

Леонід
(0352) 49-88-44,
050 740-49-45,
067 672-61-56

НАЙМУ/ЗДАМ

Здам в оренду кімнату під офіс, 20 кв.м приміщення 30 кв.м (м. Тернопіль, вул. 15 Квітня) ☎0677005502

ПОСЛУГИ

Лікування на бджолиних вуликах, бджолоужалення, інгаляція, пилко, перга, прополіс, мед, воскова міль, мертві бджоли. с. Чернелів-Руський Тернопільського району.
☎0679455186, 0685392533, 0972076523 (Орест Лук'янець).

Надаю консультації щодо вирішення правових питань в інших країнах
☎0672549506, 0950378089

РОБОТА

На роботу потрібні слюсарі з ремонту автомобілів, офіційне працевлаштування ☎0675508623

Оголошення

Із 22 травня по 12 червня триває набір у поліцію

Основні службові обов'язки:
— забезпечення своєчасного реагування на всі звернення та повідомлення про вчиненні правопорушення;
— запобігання загрозам публічності безпеки громадян;
— взаємодія зі структурними підрозділами відділу (відділення) поліції з метою забезпечення громадського порядку;
— виконання окремих пільгових доручень слідчих;
— забезпечення збереження технічного стану майна підрозділу;
— здійснення щоденного першого технічного обслуговування закріплених транспортних засобів;
— безпосередня участь у розкритті злочинів по гарячих слідах.

Бажані якості та навички:
— висока мотивація та орієнтація на якісні зміни в державі;
— аналітичні здібності, здатність систематизувати, узагальнювати інформацію, гнучкість,

проникливість;
— неупередженість та порядність;
— самостійність, організованість, відповідальність;
— наполегливість, рішучість, стриманість, здатність швидко приймати рішення в умовах обмеженого часу;
— стійкість до стресу, емоційних та фізичних навантажень;
— вміння аргументовано висловлювати свою думку;
— прагнення до розвитку та самовдосконалення;
— досвід роботи з ПК (офісні програми, Інтернет) на рівні впевненого користувача;
— вміння виконувати роботи в обсязі першого технічного обслуговування закріплених транспортних засобів.

Вимоги до кандидатів:
— громадянство України;
— вільне володіння українською мовою;
— повна загальна середня освіта;

— знання Конституції України, ЗУ «Про Національну поліцію», ЗУ «Про запобігання корупції», Кодексу України про адміністративні правопорушення;
— вік від 18 років;
— відсутності офіцерського військового чи спеціального звання.

Ми пропонуємо:
— заробітну плату від 6000 грн (після успішного проходження первинної професійної підготовки);
— соціальне забезпечення згідно з діючим законодавством;

— професійну підготовку за міжнародними стандартами;
— перспективу кар'єрного росту;
— можливість отримання вищої освіти у вищих навчальних закладах зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських.

За детальнішою інформацією звертатися за телефоном (098) 6184503

Інформує служба 101

Пам'ятка туриста:
основні заходи безпеки під час туристичних подорожей із активними формами пересування

Попереду літо – пора відпусток і канікул. Водночас, для багатьох це час туристичних подорожей. Влітку прихильники активних форм туристичні маршрути: мандрують пішохідними стежками, подорожують на катамаранах і човнах водними маршрутами області, досліджують печери краю. Щоб відпочинок минав безпечно, без усяляких неприємних несподіванок та пригод, Тернопільський районний відділ Управління ДСНС України у Тернопільській області радить дотримуватися основних правил безпеки під час туристичних подорожей із активними формами пересування.

Під час виходу на пішохідний маршрут вимагається:

— чітко виконувати розпорядження керівника групи;
— перед виходом на маршрут ознайомитись зі схемою та особливостями проходження маршруту;
— при виявленні ознак захворювань, травм, втоми, переохолодження чи теплового удару своєчасно повідомити керівника групи;
— перед виходом на маршрут правильно підібрати спорядження, спеціальний одяг та взуття.

Під час виходу на пішохідний маршрут заборонено:

— виходити на маршрут без то-

пографічної карти, компаса або навігатора;

— вживати невідомі та гриби;
— використовувати для обігріву чи освітлення наметів джерела відкритого полум'я (свічки, запальнички, газові пальники).

Під час виходу на спелеологічний маршрут вимагається:

— чітко виконувати розпорядження керівника групи;
— перед виходом на маршрут ознайомитись зі схемою та особливостями проходження маршруту;
— під час відвідування печер використовувати спеціальне спелеологічне спорядження;
— у разі, якщо ви заблукали чи відстали від групи, залишайтеся на одному місці, самостійний пошук виходу може тільки ускладнити ситуацію;
— при проявах клаустрофобії рекомендується утриматися від відвідування печери.

Під час виходу на спелеологічний маршрут заборонено:

— виходити на маршрут без додаткового (запасного) світла, карти печери, компаса;
— самовільно відхилитись від маршруту, забігати вперед чи відставати від групи, стрибати, стихійно долати перешкоди печерного рельєфу.

Під час виходу на водний маршрут заборонено:

— перебувати на плавзасобах без рятувальних засобів;
— зупинятися на нічліг у спеціально відведених для цього місцях (туристичних стоянках), які не відповідають вимогам безпеки;
— влаштовувати стоянки та нічліги під одинокими деревами, в місцях можливого виходу води на заплаву, на відкритих високих пагорбах;

— використовувати для обігріву чи освітлення наметів джерела відкритого полум'я (свічки, запальнички, газові пальники);
— купатися в місцях, не пристосованих для цього, без нагляду інструктора чи керівника групи;
— стрибати в воду з човнів, катамаранів, плотів, причалів та інших непередбачених для цього засобів;
— купатися в темну пору доби;
— залишати без нагляду дітей;
— купатися більше 15-20 хвилин, щоб не допустити загального переохолодження організму;

— купатися раніше, ніж через годину після прийому їжі.
Пам'ятайте, що дотримання цих простих правил допоможе вам уникнути травмування, а можливо, і вберегти життя.

Тернопільській РВ У ДСНС України в Тернопільській області.

Великоберезовицька селищна рада оголошує конкурс на заміщення вакантної посади директора комунального підприємства «Аква-Сервіс» Великоберезовицької селищної ради (вул. Лесі Українки, 1, смт Велика Березовиця Тернопільського району Тернопільської області), який відбудеться 27 червня 2017 р.

Інформацію про проходження конкурсу можна отримати, звернувшись за тел.: (0352) 27-42-31, 27-41-42. Умови участі в конкурсі розміщені на офіційному сайті Великоберезовицької селищної ради www.vbrada.te.ua

ПОНЕДІЛОК 29 ТРАВНЯ. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00 Новини. 06.10, 07.10, 08.10 Спорт. 06.15, 08.15 AgroЕра. 06.25, 23.50 Від першої особи. 07.20, 23.25 На слуху. 08.35 Паспортний сервіс. 08.45 Світ он лайн. 09.00 Д/ф „Юрій Рибчинський. Слова і музика“.

ВІВТОРОК 30 ТРАВНЯ. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00 Новини. 06.10, 07.10, 08.10 Ера бізнесу. 06.15, 07.15, 08.15 Спорт. 06.20, 08.20 AgroЕра. 06.25, 23.50 Від першої особи. 07.20, 23.25 На слуху. 08.35 Паспорт.Іа. 08.45 Світ он лайн. 09.00 Т/с „Білий танець“.

СЕРЕДА 31 ТРАВНЯ. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00 Новини. 06.10, 07.10, 08.10 Спорт. 06.15, 08.15 AgroЕра. 06.20, 07.15, 08.20, 13.30, 17.40, 23.20 Погода. 06.25, 23.50 Від першої особи. 07.20, 23.25 На слуху. 08.35 Паспорт.Іа. 08.45 Світ он лайн. 09.00, 16.30 Т/с „Незнайомка“.

ЧЕТВЕР 1 ЧЕРВНЯ. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00 Новини. 06.10, 07.10, 08.10 Ера бізнесу. 06.15, 07.15, 08.15 Спорт. 06.20, 08.20 AgroЕра. 06.25, 07.20, 08.25, 12.00, 13.30, 22.45, 23.20 Погода. 06.30, 23.50 Від першої особи. 07.20, 23.25 На слуху. 08.35 Паспорт.Іа. 08.45 Світ он лайн. 09.00, 16.30 Т/с „Незнайомка“.

П'ЯТНИЦЯ 2 ЧЕРВНЯ. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00 Новини. 06.10, 07.10, 08.10 Спорт. 06.15, 08.15 AgroЕра. 06.25, 07.25, 08.25 Смакота. 06.45, 07.45, 08.25 Смакота. 07.20, 23.25 На слуху. 08.35 Територія закону. 08.40 Паспорт.Іа. 08.45 Світ он лайн. 09.00 Т/с „Незнайомка“.

СУБОТА 3 ЧЕРВНЯ. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00 Новини. 06.35 Підсумки. 07.05 AgroЕра. Підсумки. 07.20 Шэф-кухар країни. 08.05 Смакота. 08.30 Золотий гусак. 09.00 М/с „Книга джунглів“.

НЕДІЛЯ 4 ЧЕРВНЯ. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00 Новини. 06.30, 07.00, 08.05, 16.00, 22.50, 23.20, 00.00, 01.15 Погода. 06.35 На слуху. 07.05 Від першої особи. 07.25 Життєлюб. 08.10 Смакота. 08.35 Паспортний сервіс. 08.45 Телемагазин. 09.00 Д/с „Скарби та смертельні таємниці морів“.

Подільське СЛОВО. Засновники: Тернопільська районна державна адміністрація, Тернопільська районна рада. Свідоцтво про державну реєстрацію: ТР №186 від 31.10.1995.

Головний редактор: Наталія ЧАПРАК. Відповідальний секретар: Людмила КАЛИТА. Бухгалтерія, довідки: 528830. Журналісти: Лілія КУЛЕНИЧ. 096 923-62-56. Верстка: Людмила Калига, Іван Юзьків.

Адреса редакції: м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17. Email: podilskie_slovo@ukr.net. Розахунковий рахунок: 26003250972001 ТФ КБ Приватбанк міста Тернопіль, МФО 338783, ідентифікаційний код 02475351.

Позиція авторів може не збігатися з позицією редакції. За достовірність викладених фактів відповідальність несе автор. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Рукописи не підлягають рецензуванню і поверненню. © — політична реклама

Передплатні індекси: 61357 для фізичних осіб, 23491 для юридичних осіб. Тираж: 1630. Зам. № 345. Ціна: 3 грн. №21 (5228) від 26.05.2017 р. Відповідальний за випуск: Людмила Калига. Віддруковано: ТОВ "Тоділа-Тер", м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28, тел. (0352) 52-27-37.

Відповідальний за випуск: Людмила Калига. Віддруковано: ТОВ "Тоділа-Тер", м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28, тел. (0352) 52-27-37.

Сад. Город | Поради до часу

Щоби полуниця тішила рясними ягодами

У середині травня на полуниці з'являються перші квітконоси. Ця культура серед ягідних і фруктових першою починає плодоношення. Правильний догляд за нею впродовж сезону, а особливо під час цвітіння – запорука кількості та якості майбутніх ягід. До вашої уваги — поради садоводів, скориставшись якими, вдосталь ласуватимете великими смачними ягодами.

Догляд під час цвітіння

У цей період в ґрунт вносять калійні добрива, а також перекійної або деревної золи. Для збільшення кількості суцвіть обприскують розчином борної кислоти з розрахунку одна чайна ложка на 10 л води. Дуже важливо утримувати ділянку в чистоті, вищипуючи бур'яни і розпушуючи ґрунт, щоб не утворювалася кірка, яка не дає корінню дихати. До досягання перших плодів необхідно замульчувати ґрунт між кущами. Зайві листя і вуса, що забирають із ґрунту вологу та поживні речовини, видаляють секатором, щоб плодонішення полуниці було з максимальною віддачею.

в ранкові години, намагаючись лити воду так, щоб краплі води не потрапили ні на листя, ні на суцвіття. До появи квітконосів найкращий спосіб поливання – дощування. Для зволоження ґрунту під час цвітіння полуниці правильніше використовувати крапельне поливання.

Підживлення полуниці

Це слід робити як мінімум тричі на рік. Ранньою весною, після приведення ділянки до ладу й обрізування листя, в ґрунт вносять нітроамфоску (1 столова ложка на 10 л води). Можна замінити мінеральне добриво органічним – настоем коров'яку (1:10) або курячого посліду (1:12). Під кожен кущ виливають півлітра розчину.

У період бутонізації та утворення плодів культура потребує калію, тому в ґрунт вносять попел, настій курячого посліду або обрізаного селітру. Після збору врожаю та обрізування листя — розчин двох столових ложок нітроамфоски у 10 л води. А в серпні полуницю підживлюють сечовиною, розчинивши 30 грамів речовини в 10 літрах води. Це сприяє утворенню квіткових точок, які забезпечують урожай наступного року. Після цього ділянку поливають. Також підвищує врожайність полуниці на 30% спеціальне комплексне добриво для полуниці, що містить усі необхідні для рослини елементи. Його можна придбати у спеціалізованих магазинах.

Позакореневе підживлення

Дає змогу мікроелементам швидко вбирати в рослину. Обприскування проводять після поливу кущів, коли стоїть суха погода (дощ повністю змиває добриво з листя). Чудово сприяє росту й плодонішенню суміш мікроелементів – борної кислоти, молібденово-кислого амонію і перманганату калію з розрахунку 2 г кожного на 10 л води. Також обприскують листя полуниці 0,02% розчином сірчанокислого цинку (ягоди виростають більшими).

Органічні добрива

Курячий послід містить високий відсоток азоту, без якого суниця не вродить великих, соковитих і солодких плодів. 1 л пташиного посліду розчинити в 10 л води. Щоб не обпекти рослини, розчин треба витримати 3 дні.

Кисломолочні продукти, наприклад сирокатка. Слабокислий ґрунт — найкраще середовище для розвитку і плодонішення. Рекомендується використовувати кисломолочні продукти разом із золою, гноєм і перегноєм. Якщо зробити обприскування розбавленим молоком, можна надовго забути про деяких комах-шкідників, зокрема таких, як попелиця і кліщ.

Добрива з хліба містять дріжджі, які благотворно впливають на цю рослину. Завдяки дріжджовому грибку ґрунт підкислюється, ягода отримує необхідне

харчування. Засушений хліб вимочують у воді до бродіння (приблизно шість-десять днів). Отриманий розчин розбавляють водою у співвідношенні 1:10.

Не варто забувати, що дріжджі діють у теплу середовищі, тому підживлення вносять тільки в прогрітий ґрунт. Продукт завжди повинен бути свіжим. Небажано часто підживлювати дріжджами.

Деревний попел наситить розчин дріжджів кальцієм і калієм, які руйнуються під час бродіння. Дріжджини рекомендують поєднувати з пташиним послідом, гноєм, подрібненою травою – їх дія буде зведена до мінімуму.

До слова, на підгодівлю дріжджами добре реагують майже всі рослини — кімнатні та садові квіти, зокрема герані і петунії, огіркові чагарники і дерева, овочі, особливо перець, огірки й помідори.

Кропива — справжній цілющий еліксир для ягід. Траву помістити в ємність, залити водою (бажано дощовою), придавити вантажем і накрити сіткою. Двічі на день кропив'яний настій слід дуже ретельно перемішувати. Далі розчин розбавити водою з розрахунку 1:20. Кропив'яне добриво містить легкозасвоювані калій і азот. У ґрунті після поливу такою підживкою з'являється велика кількість дощових черв'яків.

Коли і як поливати полуницю?

Якщо ви зацікавлені в тому, щоб полуниця давала великі плоди, її потрібно добре поливати, проте дуже важливо не перезвожити. Нестача води призводить до мікропсування поверхневої кореневої системи рослини, а найменший надлишок вологи — до появи сірої або кореневої гнилі.

Починають поливати полуницю з кінця квітня. У середньому на один квадратний метр ділянки потрібно 10-12 літрів нехолодної води. Частота поливів в умовах помірної температури – 1 раз на 10-12 днів. У спеку культура потребує частіших поливів – до 3-4 разів на тиждень. У серпні, вересні й жовтні, якщо осінь видасться сухою, достатньо зволожувати грядки двічі на тиждень. Поливати полуницю варто

«Суха» тактика

Доволі ефективним залишається найдавніший метод боротьби — ручне збирання жуків і механічне знищення личинок. Проте не роздавлийте їх у мішуряддях (як це народ частенько робить), а влаштуйте їм «морські» купання у міцному соляному розчині.

Уранці, поки листя ще вологе від роси, або після дощу «припудрити» його попелом (10 кг на 1 сотку). Через 1-2 доби, як правило, гинуть і личинки, і дорослі жуки. До цвітіння таке опилання проводять 1 раз на 2 тижні, після — 1 раз на місяць. Якщо ще й посипати золою землю між кущами, ефект буде максимальний.

Не поспішайте й нагодуйте обжиралю кукурудзяним борошном, часточки якого розбухнуть у шлунку жука, що викличе йому загибель.

Між кущами картоплі зробіть йому пазирок із свіженької тирси, запаху якої він не любить, тож оминає такі ділянки десятою дорогою. До цвітіння це треба робити 1 раз на 2 тижні, а після - 1 раз на місяць.

«Мокрі» атаки

Дайте листогризи вдосталь напитися згубних для нього настоїв і відварів різних рослин, обприскуючи ними кущики картоплі, і його поголів'я значно зменшиться.

Досвідчені городники діляться найпростішими рецептами пійла для горезвісного шкідника.

1. 1 кг свіжого листя волоського горіха залийте 10 л окропу, настоюйте під кришкою 5-7 днів. Процідіть.

2. Наповніть відро щойно зірваним чисто-

Картопляний ворог, або Як урятувати врожай

У розпалі — боротьба зі смугастим нахабою, на ймення колорадський жук, котрий мирно пасеться на наших городках, поїдаючи картоплю. Час дати йому смертельний бій! Отрути проти ненажери достатньо, але рано чи пізно вона потрапляє і до наших шлунків, тому розглянемо природні, екологічно безпечні способи.

тілом, залийте водою, кип'ятіть 15 хвилин. 0,5 л відвару розчиніть у 10 л води.

3. 300 г цибулиння залийте 10 л гарячої (70-80°) води, покладіть гніт, настоюйте впродовж доби.

4. 300 г подрібненої трави полину змішайте з 1 склянкою деревної золи. Залийте 10 л гарячої води, настоюйте 3 години.

5. По 300 г харчової соди й дріжджів розмішайте в 10 л води.

6. Пачку сухої гірчиці й 100 мл оцту (9%) розчиніть у 10 л води.

Для кращого прилипання додавайте господарське мило. Обприскування здійснюйте 1-2 рази на тиждень у вечірній час за безвітряної теплої погоди, коли поверхня листя суха. Рослини настої і відвари чергуйте, оскільки смугастий жук швидко адаптується до одного подразника.

Влаштуємо пастки

Найпростіша — високе підгортання, що згубно впливає на яйця й личинки, розташовані на нижніх листках картоплі.

У пригоді стануть також скляні, пластикові або бляшані банки, краї яких змочить картопляним соком, а всередину покладіть порізані шматочки картоплі. Прикопати на рівні землі з розрахунку одна банка на 5 м².

Протравити порізані часточки картоплі в розчині сечовини (на 1 літр води) протягом 2 днів. Увечері розкладіть отруйні приманки у відкритих банках (3-4 шт. на 5 м²).

Запахні помічники

Ненажера-чужинець ще й харчаво перебирає — не всі запахи наших рослин йому до вподоби! Тому пропонуємо зустріти його «букетами» — острівцями запахних квітів посеред картопляних і помідорових грядок. Найнеприємнішими для жука є аромат чорнобривців, календули, коріандру, настурції, матіоли,

пижма, глухої кропиви. Завдяки фітонцидному бар'єрові кількість непроханих гостей буде значно меншою, ніж ви очікували.

Пернаті й членистоногі захисники

На жаль, майже для всіх тварин нашого материка американські жуки є неістівними, оскільки вони, харчуючись листям картоплі й помідорів, яке містить соланін, накопичують його в своїх тілах і стають отруйними.

Проте комах поїдати личинки колорадського жука живі комахи — жужелиці й золотоочки, а з птахів — фазани. Дорослих особин здатні їсти лише цесарки. Можна привчити до цього курей породи фавероль та індіків, якщо з місячного віку підмішувати до корму подрібнених шкідників (половина жука на пташеня). Кожні 4-5 днів дозу поступово збільшують. А у тримісячному віці молодняк можна випускати на картопляні грядки, проте годувати птицю перед тим не слід. І, звичайно, не можна нічим обробляти картоплю.

Парадоксально, але...

За твердженнями городників, потужним засобом для знищення колорадських жуків є вони самі, точніше — отрута, що міститься в їхніх тілах. Візьміть півлітрову банку смугастих листогризів і їхніх личинок, висипте їх у 10-літрову ємність, залийте водою і щільно закрийте кришкою. Все жуки гинуть отруєю, виділяючи її у воду рясно. Про готовність отруйного настою просигналізує масове опускання їх на дно (до цього вони будуть плавати на поверхні). Весь процес займе від 4 до 6 днів. Обприскуйте картоплю настоем, розбавленим із водою (1:2), щоб не обпалити листя.

Аби досягти бажаного результату, потрібно застосовувати різні методи в комплексі. Звичайно, не варто сподіватися, що всі шкідники враз сезнуть з вашого городу, але клопітка робота з року в рік зупинить їх нашість. Принаймні буде, як в анекдоті.

Усміхніться

Труять два селянина колорадського жука.

— Слухай, Миколо, — каже один. — А вони дійсно від цієї отрути поздыхають?

— Чи здохнуть — не знаю, — відповідає інший, — але того здоров'я, що мають зараз, у них уже точно не буде.

☺☺☺

— Які основні перешкоди стоять перед нашим сільським господарством?

— Та як завжди — чотири: весна, літо, осінь і зима.

☺☺☺

Ну, який, Петре, урожай нинішнього року?

— Як ніколи! Мішок картоплі посадив, мішок зібрав, і жодна не пропала!

☺☺☺

— Чому в тебе в саду немає опудалу?

— А навіщо? Я і сам цілий день вдома.

☺☺☺

— Боже, яка у вас картопля! Чим ви її удобрявали?

— Та, чим тільки не удобрявали — росте, зараза.

☺☺☺

— Куме!

— Га?

— А що ви робите в моєму городі?

— Та вас шукаю!

— А навіщо сало з'їли?

— Та щоб під ногами не валилося!

☺☺☺

Одеса. Комунальна квартира.

— Фіма, нащо ти взяв новий пакетики чаю?

— На старому вже ниточка обірвалася.

— А що, рук нема, щоби пришити?

☺☺☺

— Куме, а що це воно таке, що ваша свиня на трьох ногах шкандибає? Га?

— Та я що, дурний? Через миску холодоцю цілу свиню коло-ти?!
☺☺☺

Футбол | Чемпіонати. Тур 4

Лідери незмінні

Другої поразки поспіль зазнали футболісти з Дубівців, перші бали втратив колектив із Залізців. Лідерами чемпіонату, як і торік, є гравці Великих Бірок і Плотичі (по 10 очок). Продовжують замикати турнірну таблицю Острів і Біла.

Результати матчів вищої ліги: Великий Глибочок – Великі Бірки — 0:2, Плотича – Залізці — 5:0 (перенесені зустрічі); Великий Глибочок – Біла — 3:0, Озерна – Дубівці — 5:1, Великі Бірки – Шляхтинці — 1:1, Залізці – Велика Березовиця — 2:1, Плотича – Острів — 3:1.

У першій лізі продовжує перемагати Прошова. Четвертого поспіль фіаско зазнали Забойки. У трійці лідерів — «Динамо» і Товстолуг (в обох по 10 турнірних пунктів).

Поєдинки першої ліги: Мишківці – Білоскірка — 1:0, Велика Лука – «Динамо» — 0:3, Прошова – Малий Ходачків — 2:0, Товстолуг – Соборне — 1:0, Пронятин – Забойки — 3:2, Івачів – Байківці — 2:2.

У другій лізі ігри завершилися з такими результатами: група «А»: Козлів – Острів-2 — 2:2, Чистилів – Гаї-Шевченківські — 1:1, Кутківці – Драганівка — 3:1, Петриків – Домаморич — 0:4; група «Б»: Смиківці – Лозова — 5:3, Настасів – Дичків — 2:5, Баворів – Курники — 6:1, Великі Гаї – Стегниківці — 5:0. Перших утрат зазнали лідери з Гаїв-Шевченківських. У групі «Б» щоразу перемагає команда Великих Гаїв, на п'яти якій наступають Смиківці, Баворів і Дичків. Замикають турнірну таблицю новачки з Курників.

Юрій БУЧИНСЬКИЙ, заступник голови Тернопільської районної федерації футболу.

Футбол | Особистості

Малиновський підкорює Європу

Сьогодні найуспішнішим українським легіонером є Руслан Малиновський, який нещодавно забив 5-й гол у чемпіонаті Бельгії. Українець відкрив рахунок на 63-й хвилині протистояння з «Мускромом» (2:0). Отримавши пас від партнера, він здійснив індивідуальний прохід. Накрутивши трьох суперників (одного навіть двічі), наш атакувальний півзахисник наважився на удар із-за меж карного майданчика і не прогадав — після незначного рикошету шкіряний по шикарній дузі потрапив у сітку воріт. Загалом Руслан зіграв у складі бельгійського «Генка» 24 матчі і відзначився 7 разів. Окрім цього, на його рахунку стільки ж голевих передач.

Із «Шахтаря» у «Севастополь»

Шлях на футбольний Олімп Малиновський розпочинав у «Поліссі» з рідного Житомира. Свого часу талант хлопця помітили в київському «Динамо». «Столична команда пропонує мені тричі на тиждень їздити на тренування з Житомира, однак мої батьки не заробляли стільки, щоб витратити такі гроші на переїзди», — згадував Руслан. У результаті він опинився в розташуванні принципового суперника киян — донецького «Шахтаря», якому, як сам зізнався, більше симпатизував. Після академії донеччани не запропонували Малиновському залишитися в структурі клубу — навіть у третій команді. Останнім матчем за «гірників» стало протистояння з «Металістом» (5:1) у червні 2010-го.

Наступні півроку Руслан зі старшим братом Олександром грав у чемпіонаті Житомирщини. До слова, піком кар'єри для Малиновського-старшого стали ігри за першолігове «Полісся» в сезоні 2004/2005. Після того, як значний ешелон футболістів мігрував із дубля «Шахтаря» до «Іллічівця», а з «Шахтаря-3» — в дубль, навесні 2011-го Руслана повернули до складу донецького клубу. Він виступав у третій команді «помаранчево-чорних» у другій лізі. За його словами, отримував тоді близько 800 гривень за матч, зате мав стабільну ігрову практику і відповідну інфраструктуру для повноцінних занять футболом: поля, тренажерний зал, басейн, екіпірування, харчування.

У другій лізі Малиновський провів півтора сезони. Забивши 5 голів у 6-ти матчах, 2012-го отримав запрошення від «Севастополя», якого тренував Олег Кононов. Спочатку білоруський фахівець був оптимістично налаштований щодо молодого таланта: «Ми брали його під першу команду. В Руслана все для цього є. Потрібні лише час, досвід і невтомна праця, справді». Однак 377 хвилин і один забитий м'яч за се-

зон — зовсім не те, на що розраховував Малиновський.

Після потрапляння севастопольців у вищу лігу він хотів поборитися за місце в основі, але під час літніх зборів ознамив палець, а коли відновився, Кононов залишив команду. Його наступник, Геннадій Орбу, незважаючи на те, що сам раніше грав за «Шахтаря», не давав Руслану шанс показати себе, тому 2013-й гравець дограв у молодіжній першості. Саме в Криму Малиновський познайомився зі своєю майбутньою дружиною Роксаною. Це був останній рік, коли мятник кар'єри футболіста коливався туди-сюди.

Улюбленець Бельгії

Отримавши запрошення від Юрія Вернидуба і пройшовши зимові збори з луганською «Зорею», 2014-го Руслан видав прекрасний старт і став важливим гравцем основного складу луганців. «Я завжди ставив за мету грати у вищому дивізіоні. А якщо разом із метою є бажання і можливість працювати — все неодмінно вийде. Коли мені запропонували варіант із «Зорею», я схопився за нього і намагався образувати довести, що гідний перебувати на полі. Ще за місяць до завершення оренди точно знав, що залишу Крим, адже на той час на мене ніхто не розраховував. Поки командою керував Олег Кононов, надія була. Щоправда, після сезону в першій лізі я очікував від себе більшого... Проте не продемонстрував того фут-

болу, якого хотілося б. А коли Кононов пішов, мені вже ніхто не довіряв», — згадував Руслан в інтерв'ю.

Торік у січні Малиновський перебрavся в правах оренди в «Генк». Він потрапив на олівець бельгійських скаутів, добре зігравши за «Зорю» в обох поєдинках кваліфікації Ліги Європи в нього розпочався новий виток кар'єри, щоправда, спочатку не надто вдало. Внаслідок розриву хрестоподібних зв'язок коліна у травні 2016-го він пропустив половину сезону в бельгійській першості і не поїхав на чемпіонат Європи у складі «синьо-жовтих». Лише в грудні український півзахисник повернувся на поле після важкої травми, вразивши ворота німецького «Дармштадта» в товариському поєдинку під час зимового міжсезоння. Перший гол на офіційному рівні Руслан забив у півфіналі Кубка Бельгії проти «Остенде». І після цього все пошло як по маслу. Цього року «магістри» вперше в своїй історії дійшли до чвертьфіналу Ліги Європи, де поступилися кривднику «Шахтаря» — іспанській «Сельті». Руслан відзначився зі штрафного в едзубковому протистоянні з «Гентом». Як гравця основи Малиновського розглядає і тренерський штаб національної збірної України на чолі з Андрієм Шевченком. Нагадаємо, після сезону «Генка» викликали в розташування головної команди країни на нещодавній

матч відбору до Чемпіонату світу проти Хорватії, однак зіграти проти «картатих» йому завадила ускладнена бронхіт-матража.

Вражене феєричною грою українця керівництво «Генка» цьогоріч наприкінці березня оголосило про намір викупити на 4 роки контракт Малиновського в «Шахтаря», якому належать права на футболіста, за майже 2 мільйони євро. Термін оренди українського півзахисника закінчується влітку, 10 червня. Спортивний директор бельгійського клубу Дімітрі Де Конде нещодавно заявив, що у клубі найближчим часом цю формальність владнають без проблем. «Руслан на всі 100% відповідає нашим вимогам. Високотехнічний, рухливий, а головне — дуже розумний футболіст, який прекрасно розуміє гру, здатний прорахувувати розвиток ситуації і розпоряджатися м'ячем із максимальною ефективністю. Зверніть увагу: майже жоден із його пасів — це заготовлені виходи до воріт суперника. Сьогодні український легіонер — лідер команди і кумир місцевої публіки», — наголосив Конде. Тим часом на українця «нагостив зуби» турецький «Фенербахче».

Звісно, гравець такого рівня міг би згодитися основній команді «Шахтаря», однак сьогодні рівень українського чемпіонату суттєво поступається бельгійському. Без сумніву, в Європі Малиновський має значно більше можливостей для професійного зростання і шансів опинитися в топ-клубі. Руслан далі демонструватиме гідну гру, продовжуватиме регулярно забивати й уникне серйозних травм, то найближчим часом перетвориться у справжню зірку європейського футболу. «Перехід в інший клуб? Раніше літа нічого не вирішиться, тому я повністю концентруюся на футболі. В пріоритеті — залишитися за кордоном. Я хочу грати при повних трибунах, у хорошій атмосфері, бути постійно на виду», — каже Малиновський.

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Спортивний калейдоскоп

У фіналі Ліги Європи «Манчестер Юнайтед» під керівництвом Жозе Моурінью переміг амстердамський «Аякс» з рахунком 0:2. Англієць переміг завдяки голам Поля Погба і Геріха Мхітаряна. Таким чином у вересні манчестерські футболісти стартують одразу у груповому раунді Ліги чемпіонів.

Верховний суд Іспанії залишив у силі вирок футболісту іспанської «Барселони» та національній збірній «Аргентині» Ліонелю Мессі (на фото), засудженому до 21-го місяця в'язниці за несплату податків. Відбувати тюремний термін аргентинцю не доведеться. Згідно з іспанським законодавством, строк за економічний злочин, який не перевищує 2-х років, злочинється у невиним покаранням. Також судді скоротили термін покарання для батька футболіста Хорхе — до 15 місяців умовно. Ліонеля зобов'язали заплатити 2 млн євро штрафу. Суд виніс вирок торік у липні. Батька та сина Мессі звинуватили у підробці податкових декларацій та ухиленні від сплати податків від прибутку за використання іміджних прав на форварда на території Іспанії у 2007-2009 роках. Таким чином, за версією слідства, іспанська скарбниця недооцінила 4,1 млн євро.

Тернопільська «Нива» із серйозними кадровими втратами вп'яте поспіль прогала в аматорській першості України, не забивши жодного м'яча. Тернополяни поступилися на власному полі «Львову» з рахунком 0:2. У першій половині зустрічі перевага була за «жовто-зеленими», які змарнували безліч моментів. Натомість львів'яни на початку другого тайму несподівано двічі відзначилися результатом ударів. Таким чином, команда з Тернополя залишається на 9-й сходинці турнірної таблиці серед 11-ти команд-аматорів.

Одноосібний лідер чемпіонату Тернопільський з Бережан поступився вдома чортківському «Кристалу» 0:1. Результати інших матчів обласної першості: вища ліга (тур 4) — «Прогрес» (Заліщики)-«Агрон-ОТГ» (Тернопільський р-н.) 2:0, «Колос» (Зборів)-«Козова» 2:1, «Кременець-Академія» 5:1; перша ліга (тур 5) — «Трибухівці» (Бучацький р-н.)-«Збараж» 1:1, «Скалат»-«Копичинці» 0:1, «Грабовець» (Тернопільський р-н.)-«Збруч» (Підволочиськ) 0:6.

ФК «Тернопіль», який наступного сезону гратиме в другій лізі, зазнав найбільшої поразки в сезоні. «Муніципальні» прогали на виїзді «Миколаєву» з рахунком 7:1. Поєдинок нагадував дорогу з одностороннім рухом. Єдиний гол у складі Тернополя забив Віталій Богданов.

Достроково гарантувавши собі другу сходинку в турнірній таблиці, кувильські «динаміви» вдруй поспіль поступилися в українській Прем'єр-лізі. В попередньому турі кияни програли донецькому «Олімпіку» 2:1, цього разу з аналогічним рахунком — луганській «Зорі». Результати матчів 30-го туру УПЛ: «Шахтар»-«Олімпік» 1:1, «Зірка»-«Волинь» 2:0, «Олександрія»-«Чорноморець» 1:1, «Карпати»-«Ворскла» 0:1, «Сталь»-«Дніпро» 0:1.

Підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Все буде смачно

Домашнє морозиво: швидко, корисно, недорого

Настали теплі погожі дні, і все частіше хочеться прохолодного смачненького морозива. Однак відпадає охота купувати його, як тільки прочитаєш склад на етикетці або побачиш завищену ціну. Для любителів помасувати замороженим смаколикком пропонуємо кілька рецептів приготування морозива в домашніх умовах. Спробуйте і отримаєте ласощі, яких не знайдете на прилавках!

Деякі тонкощі приготування

Домашнє морозиво вимагає ретельного перемішування через кожні 20 хвилин – 1 годину протягом усього циклу заморожування, це може бути 3-5 разів.

Додавати горіхи, свіжі або сушені фрукти, шматочки шоколаду тощо слід в уже майже застигле морозиво. Вони повинні бути холодними, тому тримайте їх в холодильнику. Після того, як використувати. Після додавання ретельно перемішайте.

Уникнути появи льоду під час зберігання домашнього морозива можна, додавши алкоголь, наприклад, фруктовий лікер, у фруктове морозиво — не для дітей, для них краще використовувати кукурудзяний або цукровий сироп, мед, желатин, які не дадуть замерзнути

морозиво. Морозиво буде більш м'яким, якщо зберігати його в неглибокій ємності, закритій поліетиленовою плівкою.

Із сиром і шоколадом

Інгредієнти: сир — 500 г, згущене молоко — 1 банка, какао — 2 ч. л., шоколад — 50 г.

Сир протерти через сито або подрібнити в блендері, додати згущене молоко, какао і збити. Шоколад нарізати на тонкі смужки і додати до сирної маси. Обережно перемішати. Викласти в контейнер або силіконові формочки. Помістити в морозильну камеру на кілька годин.

Заморожений сік

Інгредієнти: ківі — 2 шт, апельсин — 1шт.

Фрукти помити й почистити. Ківі збити до однорідної маси в блендері. Додати сік апельсина і знову збити до утворення густої

повітряної маси. Чайною ложкою викласти її в чарку і встромити палички. Помістити в морозилку на кілька годин.

З інгредієнтами можна експериментувати, використовуючи поєднання різних фруктів і ягід.

Бананове з шоколадом

Інгредієнти: вершки 33-35% — 500 мл, цукор — 100 г, яєчні жовтки — 5 шт., банани (великі) — 3 шт., волоські горіхи — 150 г, шоколад — 100 г.

Жовтки розтерти з цукром за допомогою міксера протягом 1-2 хвилин. Додати вершки і ще трохи збити. Поставити на водяну баню. Готувати 10-15 хвилин, регулярно помішуючи лопаткою і не даючи закипіти. Як тільки зверху з'явиться плівка, зняти з вогню, додати вершки.

Зняти з вогню і поставити ємність з яєчно-вершковою масою в холодну воду. Охолоджувати

кілька хвилин, помішуючи. Додати шматочки бананів і повторно збити майже до однорідного стану, щоб залишилися невеликі шматочки. Вмішати горіхи (крупно порубати, попередньо можна підсушити або обсмажити) і шоколад (великі шматочки). Перелити в контейнер, придатний для заморожування, і помістити в морозильну камеру до готовності. Кілька разів морозиво потрібно виймати і ретельно перемішувати.

Мандаринове

Інгредієнти: мандарини — 8 шт. (приблизно 250 г), сметана 20% — 400 г, молоко згущене — 1 банка.

Мандарини очистити, розділити на скибочки і подрібнити в блендері. За бажанням можна протерти мандаринове пюре через сито, щоб позбутися від шкірки. Далі в блендері змішати сметану, згущене молоко і мандаринове сік-пюре. Вилити в п्लाстиковий контейнер і поставити в морозильну камеру. Щогодини-дві діставати й старанно перемішувати, щоб морозиво насичувалося киснем і м'яко розтануло.

Таким способом можна приготувати різноманітне фруктове морозиво, додаючи замість мандаринів інші ягоди й фрукти, навіть какао.

Традиційне

Інгредієнти: цукор — 2 склянки, молоко — 1 л, масло вершкове — 100 г, крохмаль — 1 ч. л., яєчні жовтки — 5 шт.

Вершкове масло покласти в підігріте молоко і довести до кипіння. В іншій ємності з'єднати цукор, крохмаль і жовтки, перемішати і розтерти до однорідної маси. Додати трохи молока до консистенції рідкої сметани.

Решту молока закип'ятити в нього поступово, тонкою цівкою вливаючи повільно масу, не забуваючи постійно перемішувати. Довести до кипіння. Коли суміш закипить, зняти каструлю з вогню і поставити її в холодну воду, постійно ретельно перемішувати, поки маса не охолоне і не стане теплою.

Залити до повного охолодження, періодично перемішувати. Далі розлити у форми і поставити в морозилку.

Смачного!

За що було врячне каченятко?

Осінь прикрашала все навкруги золотими барвами. Птахи відлетіли у вирий. Двоє дівчаток — Оксанка та Іринка — гуляли біля річки. Вони кидали камінці у воду, змагалися, хто кине далі. Ось Оксанка поцілила майже на середину річечки, а Іринка — ще далі. Весело було дівчаткам, та раптом вони почули якісь звуки, ніби писк.

— Іринко, що це було? Ти чула? — запитала Оксанка.

— Так, цей звук чути з кущів, ідемо глянемо, що там.

— Я трішки боюся, — позадкувала Оксанка.

— Не бійся, ми ж разом, ходімо.

І дівчатка пішли до кущика. Іринка зазирнула під гілочку і побачила там маленьке каченятко, яке тихенько пищало. Воно було налякане, самотнє.

— Привіт, маленькій, — сказала дівчинка. — Як ти тут опинилася?

Каченятко з острахом глянуло на дівчаток:

— Кря-кря...

Оксанка взяла його, і

вони пішли скоріш додому.

Мама побачила стурбованих дівчаток і запитала: — Що трапилось?

— Мамо, дивися, кого ми біля річки знайшли. І діти показали маленьке каченятко.

Жінка принесла ящик, в якому було трішки сіна, дівчатка покладали туди пташеня. Воно зігрілося й заснуло.

Потім настала зима. Каченятко грілося в ящику. Дівчатка годували і доглядали його. А навесні вони принесли його на річку. І тут воно зустрілося зі своїми друзями. Каченятко було таке щасливе, весело борсалось у водичці. Дівчатка тішились, що допомогли йому.

— Ходімо, Іринко, — сказала Оксанка, — воно тепер у безпеці.

І дівчатка побігли додому. Щодня вони приходили із річки, зустрічались із каченям, а воно радісно підбігало до них, гучно й весело кричало, ніби хотіло сказати: «Спасибі вам велике!»

Галина БРИТАН.

Дитячий майданчик

**Попіл, попіл, попільниця,
А де ж наша зозулиця?
Понад морем літає,
Сивим оком моргає.
Що моргай, не моргай,
А від мене утікай.**

Лічилки

**Раз, два, три, чотири.
Кицю грамоті навчили:
Не читати, не писати,
А за мишками ганяти.**

**Раз, два, три, чотири, п'ять!
П'ятеро пташок летять!
Перше, друге, третє... п'яте.
Йду четвертого шукати.**

**Сіла качка на гніздечко,
Золоті несе качка.
Сільки їх там? відгадай!
Раз, два, три — і утікай!**

Знайдіть відмінності

Скоромовки

Був собі паламар, його діти паламаренята перепаламарилися.

Був собі цебер, перецебрився, мав діти цебреньята, перечебреньята.

Бурі бобри брід перебрели,
Забули бобри забрати торби.

Загадки про явища природи

Ой летіли з неба
Білі льодяники
Несолодкі, несмачні
Танули срібляники.

(Град)

А негода-непогода
Лянула оману.
Напускала білу млу,
Що звалась...

(Туманом)

Поламав дахи й дерева
Вітер-хуліган —
Бешкетує, шкодить
Людам грізний...

(Ураган)

Ніжне світло уночі
Зовсім не зайве,
За Полярним
Колом — це...

(Північне сяйво)

Лабіринт

